

Impactanalyse en monitor: Effect van de coronacrisis op de Noord-Hollandse economie

versie 19 juni 2020

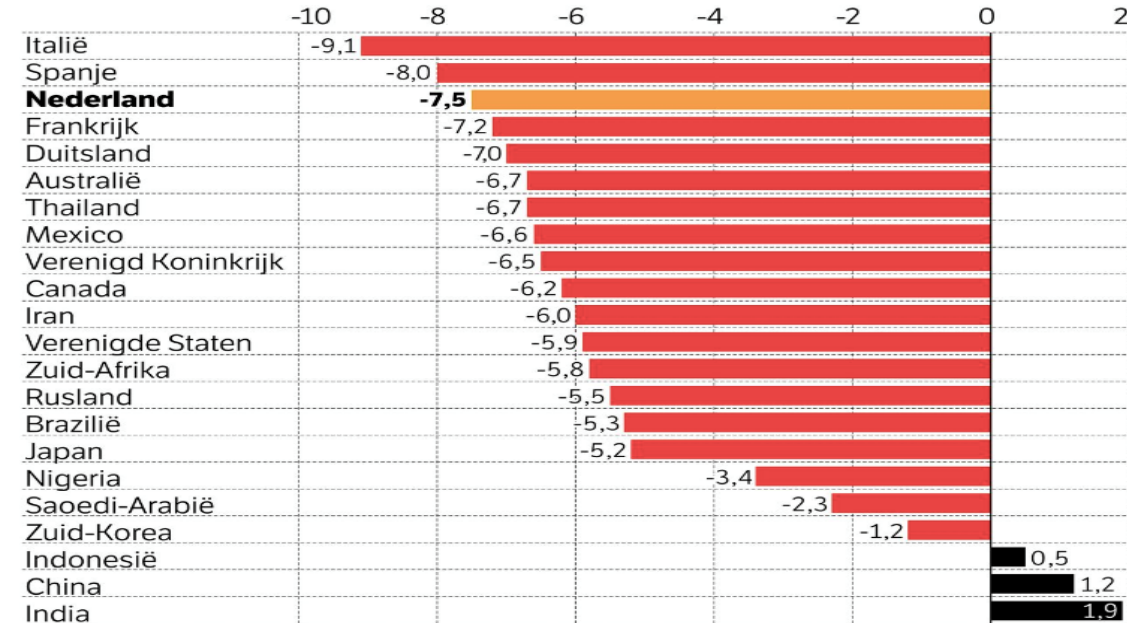
Prognoses impact op economie

Mondiaal

IMF (april 2020)

- Het International Monetary Fund (**IMF**) verwacht een krimp van 7,5% voor Nederland, na Italië en Spanje de sterkste krimp mondiaal.
- IMF noemt dit een “mild scenario” maar de economische schok is dieper dan in 2008.
- Wereldwijd zal de economie dit jaar met 3,0% krimpen. Voor de VS wordt 5,2% krimp voorzien. Daarentegen eindigen China en India met 1,2% en 1,9% in de plus.
- De krimp in de eurozone is nog groter: 7,5% in 2020. Italië wordt met een teruggang van 9,1% het zwaarst getroffen.
- Voor 2021 verwacht IMF een mondiale groei van 5,8% als de economie zich normaliseert.

Economische groei in 2020, in procenten op jaarbasis

Prognoses impact op economie (2)

Mondiaal en Nederland ING (april 2020)

- ING heeft vier scenario's voor de mondiale economie ten tijde van de coronacrisis.
- De economische krimp in 2020 in de Eurozone varieert hierin van -5,0% (best case scenario) tot -16,1% (worst case).
- Herstel in 2021 varieert van 0,5% tot 3,3% in de Eurozone.
- ING voorspelt in dit artikel voor Nederland in een basisscenario een krimp van 6 tot 8% in 2020. Een vijfde van de Nederlandse economie ligt stil in de maanden van contactbeperkingen.
- Zwaarste afname wordt verwacht voor o.a. uitzendbureau's, luchtvaart, detailhandel en horeca. Flinke afname voor o.a. technologische industrie, en vervoer. Gemiddelde afname voor groothandel, chemie en maakindustrie.
- Voor 2021 wordt een herstel verwacht van 8%.
- In het basisscenario gaat ING uit van een geleidelijke terugkeer naar normaal.
- Het alternatieve scenario gaat uit van een tweede virusgolf na de zomer. In dit scenario duurt het zeker tot april 2021 voordat het virus onder controle is en zal economie kan herstellen.
- In dit alternatieve scenario is er een krimp van meer dan 7%.

Real GDP growth (QoQ% annualised unless otherwise state) and market forecasts

Scenario 1 – Base case										
	1Q	2Q	2020 3Q	4Q	FY	1Q	2Q	2021 3Q	4Q	FY
United States	-6.0	-40	22	10	-7.0	5.0	4.0	3.5	3.0	3.4
Eurozone	-15.2	-16	13	7.5	-5.0	2.5	2.0	2.0	2.0	3.2
China (YoY%)	3.6	3.9	4.0	4.5	4.0	5.8	5.9	5.6	5.7	5.8
Japan	-1	-26	18	2.0	-4.9	0.5	0.9	0.9	0.9	0.9
United Kingdom	-5.5	-35	20	8.0	-6.1	3.5	2.4	1.5	0.5	2.6
EUR/USD	1.10	1.12	1.15	1.20		1.18	1.15	1.12	1.10	
USD/JPY	107	105	100	100		102	105	108	110	
US 10-year yield (%)	0.65	0.50	0.75	0.75		1.00	1.00	1.25	1.50	

Scenario 2 – Winter lockdowns return										
	1Q	2Q	2020 3Q	4Q	FY	1Q	2Q	2021 3Q	4Q	FY
United States	-6.0	-40	22	-9.5	-8.1	1.0	9.0	13.5	9.0	1.2
Eurozone	-15.2	-16	13	-6.0	-5.8	1.0	5.5	2.5	2.5	0.5
China (YoY%)	3.6	3.9	2.0	1.0	2.6	1.0	2.0	4.0	5.0	3.0
Japan	-1.0	-44	17	-22	-11	29	15	15	6.0	5.0
United Kingdom	-5.5	-35	20	-9.0	-7.1	4.5	11	5.5	3.0	1.8
EUR/USD	1.10	1.12	1.15	1.20		1.18	1.15	1.12	1.10	
USD/JPY	107	105	100	100		102	105	108	110	
US 10-year yield (%)	0.65	0.50	0.50	0.50		0.50	0.75	0.75	1.00	

Scenario 3 – 'Best case'										
	1Q	2Q	2020 3Q	4Q	FY	1Q	2Q	2021 3Q	4Q	FY
United States	-6.0	-24	15	6.5	-3.6	4.5	3.0	3.0	2.5	3.4
Eurozone	-15.2	-4.5	10	4.0	-3.2	2.5	2.0	2.0	2.0	3.1
China (YoY%)	3.6	4.5	4.8	5.1	4.5	6.0	6.0	5.8	5.9	5.9
Japan	1.7	0.4	0.9	0.9	-0.6	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9
United Kingdom	-5.5	-21	20	4.0	-3.1	1.0	1.5	1.0	1.0	2.1
EUR/USD	1.10	1.15	1.15	1.15		1.12	1.10	1.08	1.05	
USD/JPY	107	105	105	105		108	110	110	112	
US 10-year yield (%)	0.65	1.00	1.25	1.50		1.50	1.75	1.75	1.75	

Scenario 4 – 'Worst case'										
	1Q	2Q	2020 3Q	4Q	FY	1Q	2Q	2021 3Q	4Q	FY
United States	-6.0	-55	-10	0.0	-14.9	3.0	23	21	9.0	1.2
Eurozone	-15.2	-50	-8.0	0.0	-16.1	4.0	30	20	10	3.3
China (YoY%)	3.6	3.0	0.0	-5.0	0.4	-7.0	1.0	4.0	6.0	1.0
Japan	-1.0	-47	-11	-19	-14	27	21	14	6.0	2.0
United Kingdom	-5.5	-46	-12	1.0	-13.1	8.0	21	17	6.5	2.3
EUR/USD	1.10	1.05	1.10	1.20		1.30	1.20	1.18	1.15	
USD/JPY	107	110	100	90		95	100	102	105	
US 10-year yield (%)	0.65	0.25	0.25	0.25		0.25	0.50	0.50	0.50	

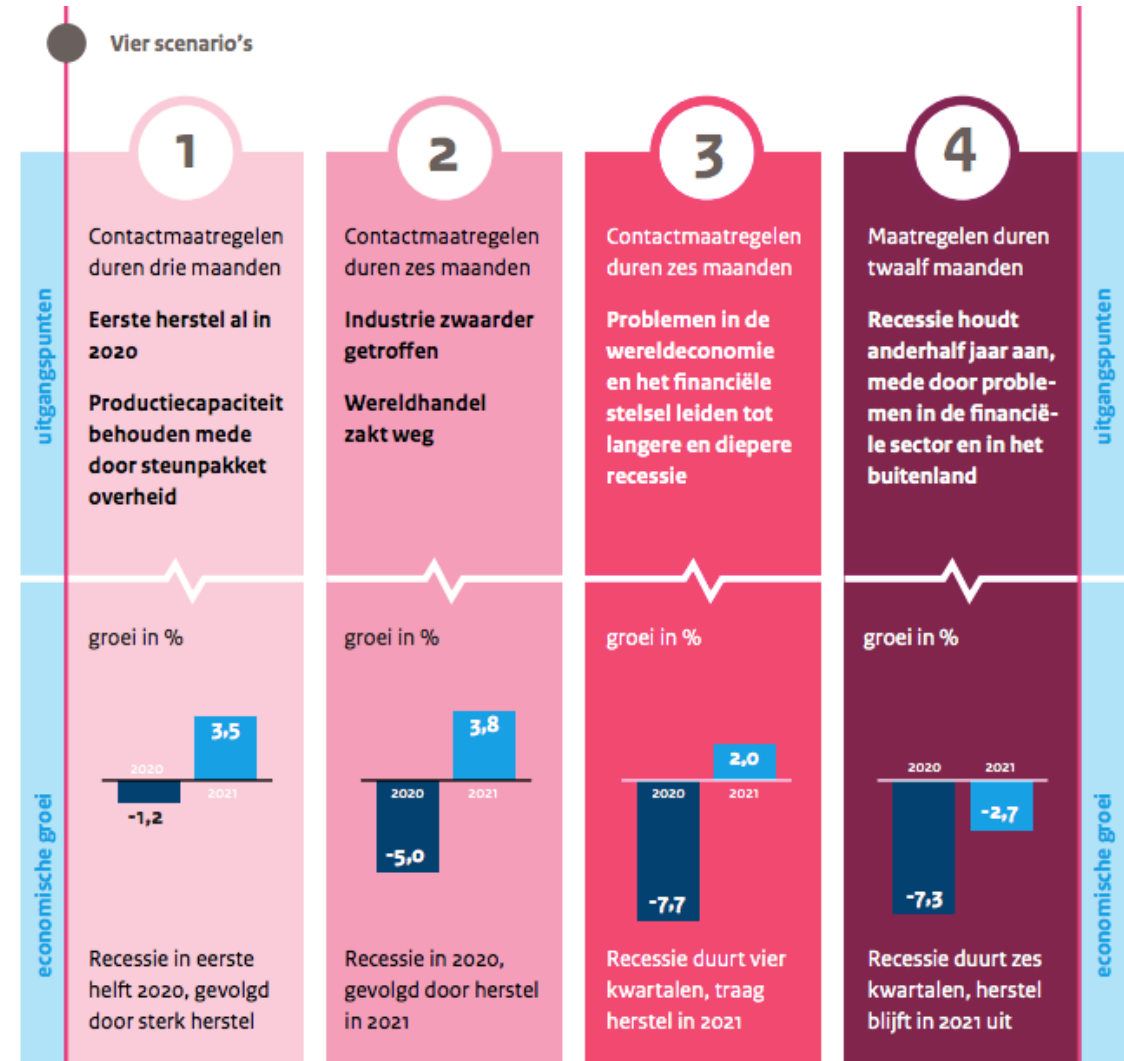
Source: ING (Note most growth forecasts rounded to nearest whole or half number)

Prognoses impact op economie (3)

Nederland

Nederland: Centraal Planbureau (CPB)

- Omdat de uitwerking van de coronacrisis grote onzekerheden met zich meebrengt, heeft het **CPB** 4 scenario's uitgewerkt van de mogelijke impact van de crisis op de economie.
- In het meest positieve scenario blijven de contactmaatregelen beperkt tot 3 maanden en blijft productiecapaciteit behouden door steunmaatregelen. De economie kan zich daarna snel herstellen.
- In de sombere scenario's blijven de contactmaatregelen 6 tot 12 maanden van kracht. Dit heeft met name negatieve gevolgen voor de industrie, de wereldhandel en het financiële stelsel.
- In deze scenario's krimpt de economie (BBP) in 2020 in alle gevallen en in een bandbreedte van -1,2% tot -7,3%. In 2021 herstelt de economie zich weer in een bandbreedte van +4,5% tot -2,7%.
- De werkloosheid loopt in 2021 op van 4,5% tot 9,4%.
- Zie [verderop](#) ook de juniraming (16 juni 2020) van het CPB.

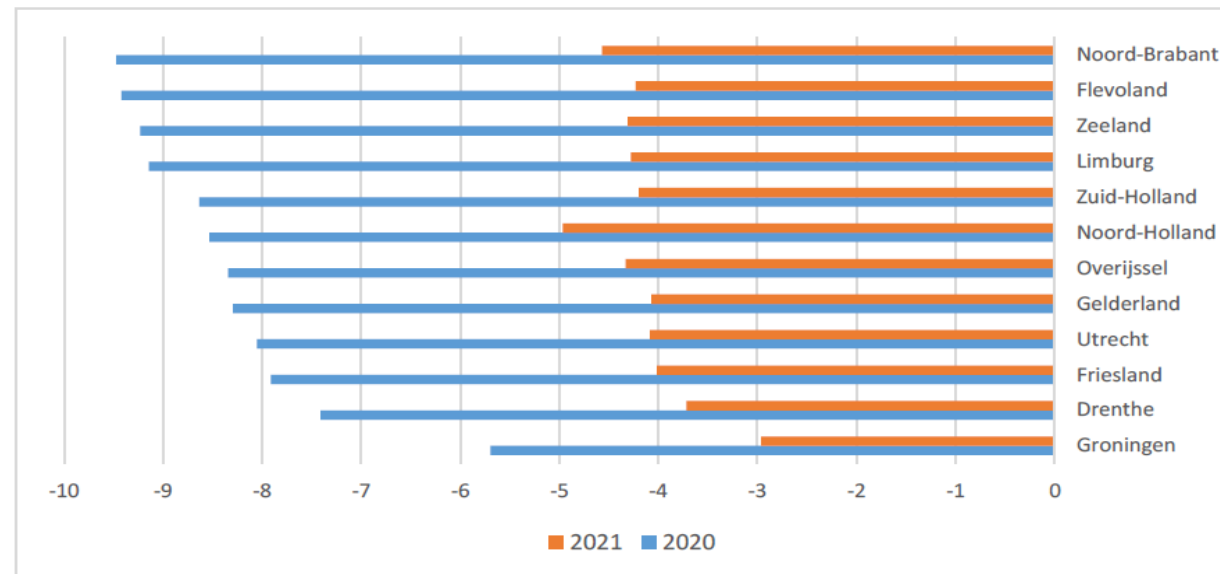
Prognoses impact op economie (3, vervolg)

Nadere detaillering CPB scenario's per provincie en sector

- De vier CPB scenario's zijn in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat door Panteia verder uitgewerkt.
- In het meest sombere scenario (scenario 4) is de toegevoegde waarde van de provincie Noord-Holland 8,5% lager dan het CPB had geraamd voor de provincie voor de coronacrisis. Dit resulteert in een krimp van 7,25% in 2020. De grootste krimp in 2020 wordt echter voor Noord-Brabant verwacht, dit vooral vanwege het grote aandeel van de sector industrie in Noord-Brabant.
- In dit scenario zal Noord-Holland in 2021 wel de grootste krimp laten zien: -5% ten opzichte van de eerdere raming van het CPB, resulterend in een krimp van -3%. Dit omdat er voor 2021 een relatief grote krimp verwacht wordt voor de sectoren financiële en zakelijke dienstverlening, handel, vervoer & horeca, bouw en verhuur van onroerend goed. Noord-Holland heeft een relatief groot aandeel in die sectoren.

Figuur S.1

invloed coronacrisis op de groei van de toegevoegde waarde per provincie, 2020 en 2021, scenario 4 (in %-punt)

Bron: Panteia.

Tabel 20 sectorstructuur van de toegevoegde waarde per provincie, 2019 (totaal regio 100%)

	landbouw, bosbouw en visserij	delfstoffen-winning	industrie	openbaar nut	bouwnij-verheid	handel, vervoer en horeca	informatie en communicatie	financiële dienst-verlening	verhuur en handel van onroerend goed	zakelijke dienst-verlening	overheid en zorg	cultuur, recreatie, overige diensten	totaal
Groningen	2	11	10	7	4	12	5	3	6	11	28	2	100
Friesland	4	2	15	1	5	18	2	6	8	12	27	2	100
Drenthe	4	3	13	2	5	17	2	3	8	12	29	2	100
Overijssel	2	0	17	2	7	19	3	4	7	12	23	2	100
Flevoland	4	0	10	2	4	25	4	3	7	18	21	2	100
Gelderland	3	0	14	2	6	20	3	4	8	13	25	2	100
Utrecht	1	0	6	1	5	18	9	12	7	17	23	3	100
Noord-Holland	1	0	6	2	17	12	13	5	16	12	8	7	100
Zuid-Holland	2	0	10	2	5	22	4	5	7	16	23	3	100
Zeeland	5	0	20	4	6	22	1	3	8	10	20	2	100
Noord-Brabant	3	0	20	2	5	21	3	5	7	15	18	2	100
Limburg	3	0	21	2	4	20	3	4	7	13	22	2	100
Extra-Regio	0	85	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	100
Nederland	2	1	12	2	8	18	6	5	9	14	19	3	100

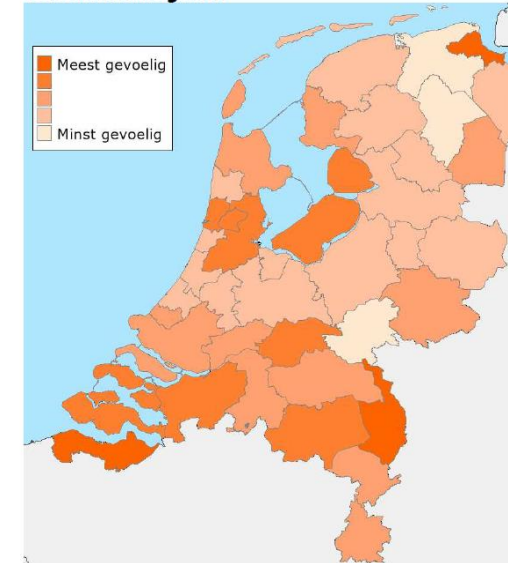
Bron: Panteia, op basis van CBS

Prognoses impact op economie (4)

Nederland en regionaal Rabobank

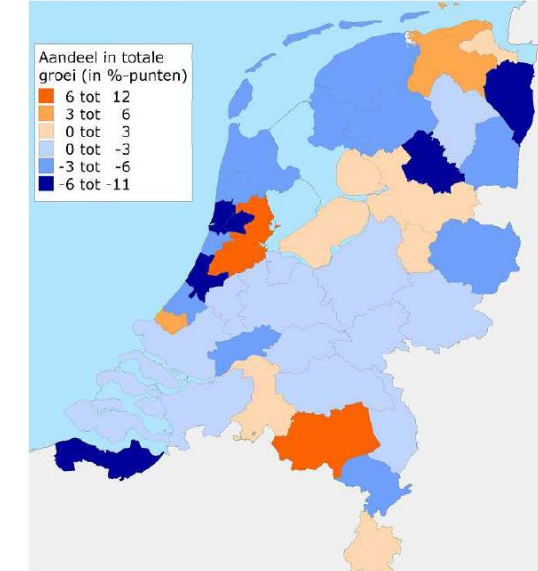
- De **Rabobank** verwacht een krimp van 5,0% voor Nederland in 2020. Voor 2021 wordt een groei verwacht van 4,9%.
- De meest getroffen sector is de horeca (-18%), gevolgd door de industrie (-11%), landbouw (-10%), overige zakelijke dienstverlening (-10%), vervoer en opslag (-9%), handel (-7%), bouw en overige zakelijke dienstverlening (beide -6%).
- In Noord-Holland is Groot-Amsterdam volgens de Rabobank het meest gevoelig voor de coronacrisis. Deze regio heeft een groot aandeel in de (internationale) handel (ook Greenport Aalsmeer), horeca, vrijetijdsindustrie en cultuur, vervoer en opslag (Schiphol en Noordzeekanaalgebied) en zakelijke dienstverlening.
- Daarbij komt dat Groot-Amsterdam/MRA veel van zijn groei te danken heeft aan het vestigingsklimaat. Door fysieke contactbeperkingen ontnemen bedrijven weinig voordeel van de agglomeratie-effecten (grote afzetmarkt, kennisoverdracht en arbeidsmarkt).

Figuur 5: Economische gevoeligheid voor de coronamaatregelen

Bron: RaboResearch

Figuur 6: Economische groei tussen 2013 en 2018 die is te danken aan het vestigingsklimaat

Bron: RaboResearch

Prognoses impact op economie (5)

Regionaal

SEO – Stichting Economisch Onderzoek

- Op verzoek van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) heeft SEO onderzoek gedaan naar de korte termijn impact (tot 1 juni) van de coronacrisis op de MRA (15 april 2020).
- SEO heeft berekend dat de maatregelen een negatief effect hebben van 2,3 miljard euro per maand zo lang dit voortduurt, dat is zo'n 1,5% van het BRP.
- In totaal tot 1 juni zou het productieverlies oplopen in een bandbreedte van 3,5 tot 7,5 miljard euro, afhankelijk van het scenario.
- Indien ervan uitgegaan wordt dat vanaf 1 juni de maatregelen opgeheven worden, dan krimpt de economie in de MRA in een bandbreedte van 0,0% tot -2,7%.
- De maatregelen kunnen een sterk negatief effect hebben op werkgelegenheid in de MRA. Circa 28% van de banen wordt direct of indirect getroffen. Dit zijn in totaal 507.000 banen.
- Met name de horeca wordt zwaar getroffen en ook de grote flexibele schil (vooral zzp'ers) in Amsterdam.

Effecten MRA	bovengrens	midden-schatting	ondergrens
Effect bij maatregelen t/m 01-06-2020	€ 3,5 mld	€ 5,7 mld	€ 7,8 mld
	-2,3%	-3,7%	-5,0%
Verwachting economische groei 2020*	0,0%	-1,4%	-2,7%
Potentiële impact op banen (aantal)	337,000	507,000	667,000

De tabel bevat de verwachte economische impact indien het huidige pakket aan maatregelen om het coronavirus te bestrijden wordt gehandhaafd tot 1 juni. Om uiting te geven aan de onzekerheidsmarges is naast de middenschatting een onder- en bovengrens aangegeven. In het vervolg van deze rapportage wordt uitgegaan van de middenschatting.

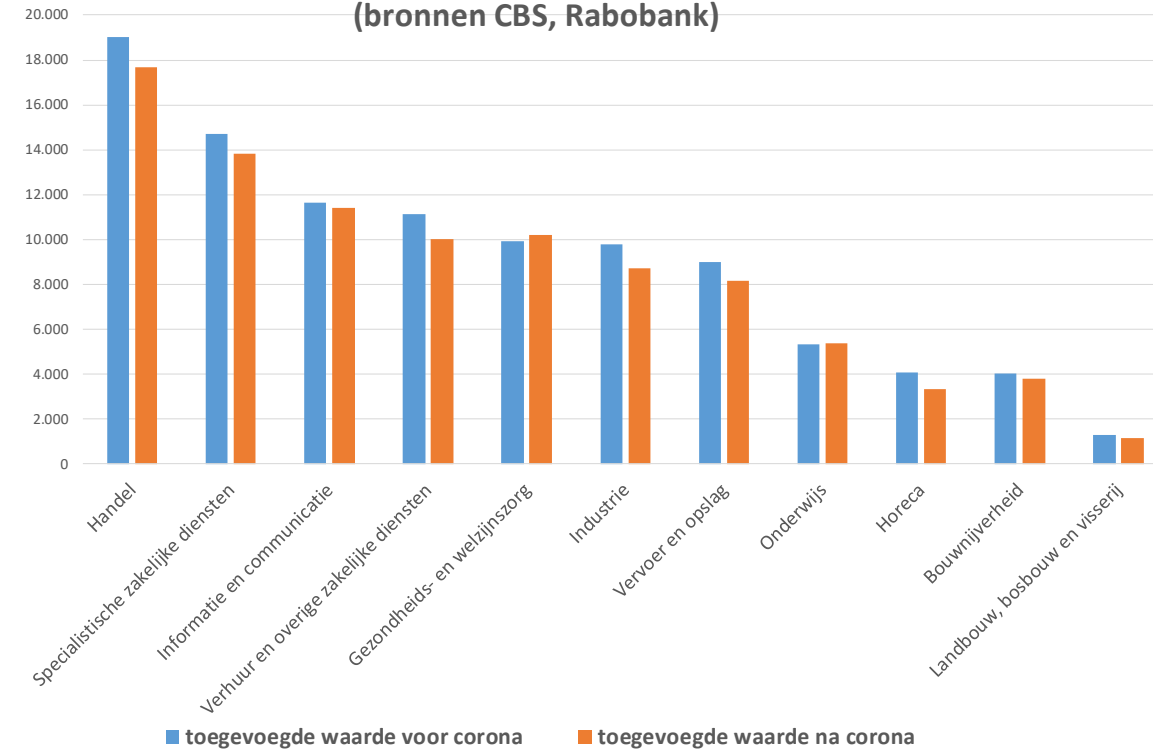
Sector in de MRA	Impact werkgelegenheid (banen, midden-schatting)
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	73 duizend
Detailhandel (niet in auto's)	67 duizend
Restaurants en cafés	66 duizend
Logiesverstrekking	38 duizend
Schoonmaakbedrijven, hoveniers e.d.	36 duizend
Vervoer over land	36 duizend
Sport en recreatie	21 duizend
Autohandel en -reparatie	17 duizend
Holdings en managementadviesbureaus	16 duizend
Overige persoonlijke dienstverlening	13 duizend

Prognoses impact op economie (6)

Noord-Holland

- Indien de sectorprognoses van de Rabobank worden doorgerekend op de Noord-Hollandse sectorstructuur, dan krimpt de Noord-Hollandse economie met 6,3% in 2020. Bij dit scenario wordt ervan uitgegaan dat vanaf 1 juni de economie zich normaliseert.
- Op een BRP van 167 miljard euro (2018) betekent dit een productieverlies van 10,5 miljard euro voor Noord-Holland.
- De krimp is groter dan de krimp van 5% die de Rabobank voorspelt voor heel Nederland.
- Dit verschil is te verklaren door de specifieke sectorstructuur in Noord-Holland en de internationale oriëntatie van de Noord-Hollandse economie.
- Noord-Holland wordt vooral extra zwaar getroffen door het grote aandeel van de sectoren handel, zakelijke diensten, vervoer en opslag in Noord-Holland. Ook de grote impact op horeca (-18%), industrie (-11%) en landbouw (-10%) laat zijn sporen na.
- De impact op de agrosector zit vooral in de verwevenheid met (internationale) handel.

Impact coronacrisis op toegevoegde waarde branches Noord-Holland
(bronnen CBS, Rabobank)

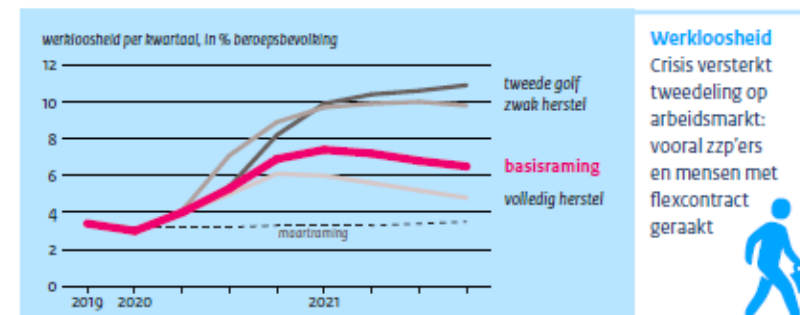
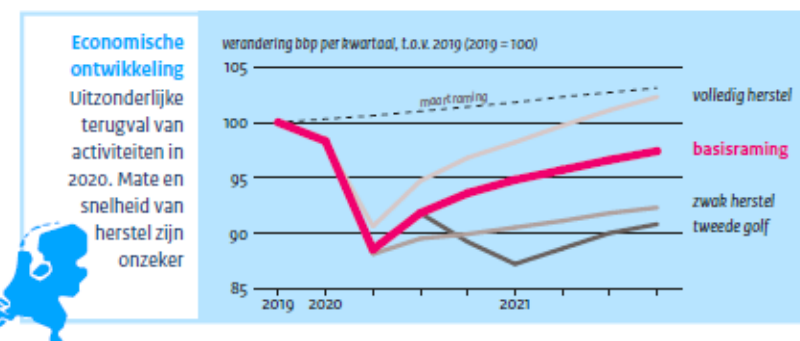
Juniraming Centraal Planbureau (CPB)

Ongekende economische krimp verwacht voor 2020

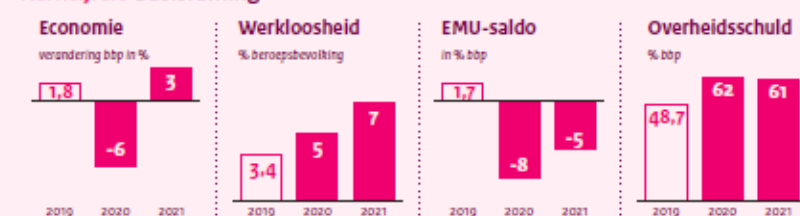
- In de juniraming voorziet het CPB voor Nederland een ongekende bbp-daling van 6% in een basisraming.
- De contactbeperkende maatregelen vanwege Covid-19 hebben tot dusver geleid tot een uitzonderlijke terugval van economische activiteiten van zo'n 10 tot 15%.
- Herstel wordt verwacht in de tweede helft van 2020, maar de onzekerheden zijn groot. Daarom heeft het CPB naast een basisraming ook andere scenario's gemaakt.
- In de basisraming stijgt de werkloosheid van 3,4% begin dit jaar naar 5% van de beroepsbevolking in 2020 en 7% in 2021.
- In de basisraming herstelt de economie zich in 2021 met een bbp-groei van 3%.

Vooruitzichten 2020-2021

Ramingen zijn altijd onzeker, maar door de coronacrisis is de onzekerheid groter dan anders. Naast de basisraming presenteren we drie scenario's gericht op belangrijke onzekerheden

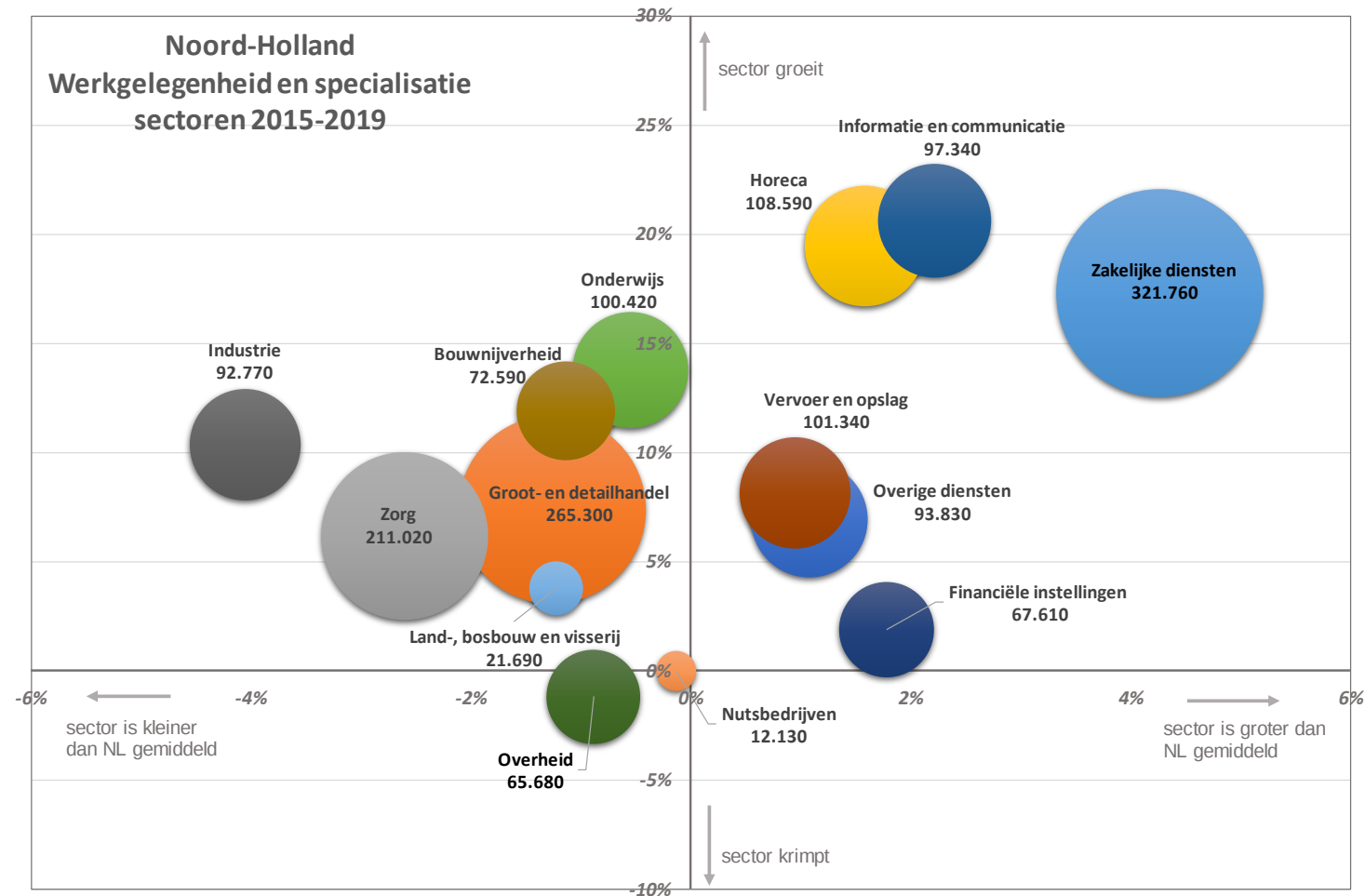
Kerncijfers Basisraming

Sectorstructuur Noord-Holland

Noord-Hollandse sectorstructuur tot de coronacrisis in werkgelegenheid (bron: LISA)

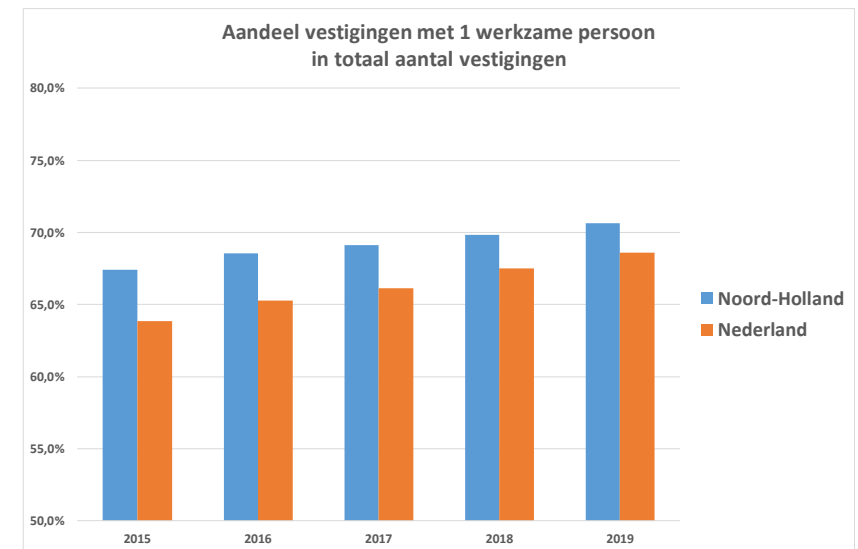
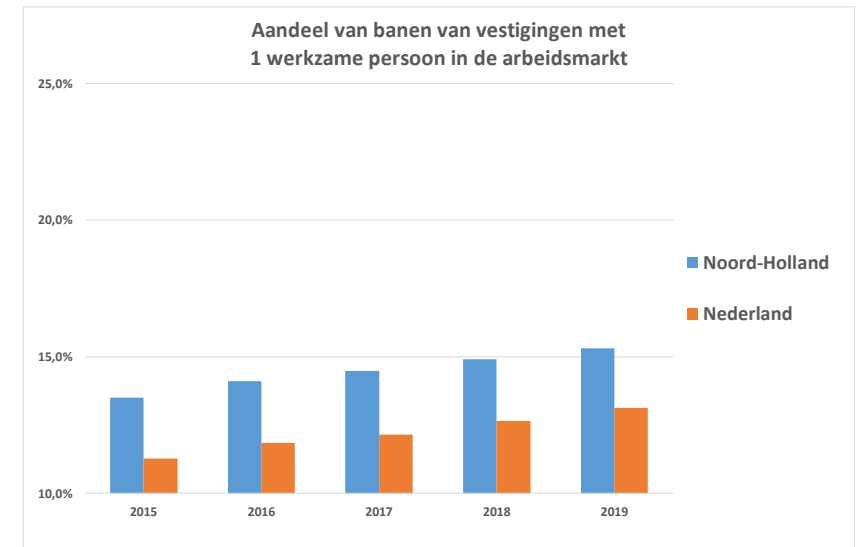
- Noord-Holland heeft ruim 1,6 miljoen banen.
- De grootste sectoren (zie omvang bollen) qua werkgelegenheid zijn de zakelijke dienstverlening, groot- en detailhandel en de zorg.
- De horizontale as laat de specialisatie zien t.o.v. Nederland: Noord-Holland is het meest gespecialiseerd in zakelijke diensten en het minst in industrie.
- De verticale as laat de groei van de sector in Noord-Holland zien de afgelopen 5 jaar: ICT, horeca en zakelijke diensten groeiden het hardst, overheid en nutsbedrijven het minst.
- De maatregelen i.v.m. de coronacrisis hebben op korte termijn vooral impact op horeca, groot- en detailhandel, vervoer en opslag en industrie.
- Daarnaast is de flexibele schil van de arbeidsmarkt (zzp'ers, uitzendwerk) hard geraakt.

Zelfstandigen in Noord-Holland

Noord-Holland heeft een arbeidsmarkt met een relatief hoog aandeel zelfstandigen, eenmanszaken, freelancers en zzp'ers

- Er zijn in Noord-Holland 353.000 vestigingen van bedrijven en instellingen. Daarvan is bijna 250.000 een vestiging met 1 werkzame persoon (een zelfstandige, eenmanszaak, freelancer of zzp'er). Ruim 70% van de vestigingen zijn dus vestigingen waar 1 persoon werkt. In Nederland is dat ruim 68%. (bron: LISA)
- Uitgedrukt in banen: deze 250.000 banen van zelfstandigen, zzp'ers enz. maakt 15,3% uit van de totale werkgelegenheid in Noord-Holland. In Nederland is dat 13,1%.
- Deze groep maakt deels onderdeel uit van de zogenaamde 'flexibele schil' van de arbeidsmarkt. Dat is tijdelijk werk in de vorm van korte projecten, opdrachten en invalwerk.
- Deze groep is kwetsbaar in tijden van economische recessie en crisis, omdat de vraag naar tijdelijk en flexibel werk sterk kan teruglopen. Dit is afhankelijk per sector.
- De uitzendbranche is een ander deel van de flexibele schil van de arbeidsmarkt. De ABU (Algemene Bond Uitzendondernemingen) monitort de uren en omzet hiervan. In week 13-16 daalde het aantal uitzenduren met 24% t.o.v. dezelfde periode vorig jaar. De omzet daalde met 17%.

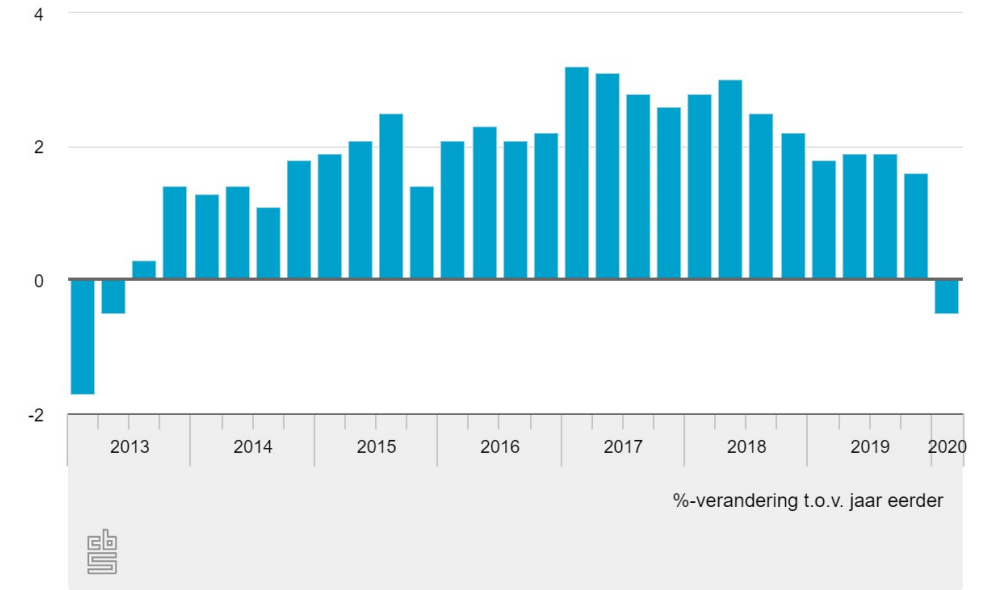

Economisch groei eerste kwartaal Nederland

Mei 2020

- Het CBS publiceerde op 15 mei haar eerste berekening van het bruto binnenlands product (bbp). Met het bbp wordt de totale omvang van de economie weergegeven.
- In de eerste kwartaal van 2020 is de economie met 1,7% gedaald ten opzichte van het vorige kwartaal. Ten opzichte van het eerste kwartaal van 2019 is er sprake van een krimp van 0,5%.
- Ter vergelijking: binnen de Eurozone kromp de economie in totaal met 3,8% in het eerste kwartaal t.o.v. het vorige kwartaal.
- De daling is grotendeels toe te schrijven aan lagere consumptie van huishoudens (-2,7%). Ook namen de bestedingen van overheden af (-1,4%), alsmede investeringen (-1,1%), uitvoer (-3%) en invoer (-3,5%) van goederen en diensten.
- Aan de productiekant van de economie zijn er stevige productiedalingen t.o.v. vorige kwartaal bij:
 - Cultuur, recreatie, sport en overig (-7,1%)
 - Handel, vervoer, horeca en opslag (-3,4%)
 - Overheid, onderwijs en zorg (-2,9%)
 - De bouwnijverheid was een positieve uitschieter (+5,5%)
- Hierbij moet aangetekend worden dat er sprake is van een vertekend beeld: een flink deel van het eerste kwartaal (januari en februari) was er nog sprake van een groeiende economie zonder coronacrisis.

Bruto binnenlands product (volume)

Impact coronacrisis op economie Noord-Holland

Samenvattend

- De impact van corona op de Noord-Hollandse economie is groot en waarschijnlijk groter dan op andere provincies.
- Het Noord-Hollandse bruto regionaal product (BRP) zal in 2020 mogelijk met 6,3% krimpen, daar waar Nederland 5% krimpt.
- Op een BRP van 167 miljard van Noord-Holland (CBS, 2018) zou dit een productieverlies betekenen van 10,5 miljard euro.
- Dit is gebaseerd op een redelijk gunstig scenario (Rabobank) daar waar andere prognoses (CPB, IMF, ING) somberder zijn.
- In de juni-raming voorspelt het CPB een bbp-krimp van 6% voor Nederland
- De kwetsbaarheid van de Noord-Hollandse economie voor deze crisis komt door de specifieke Noord-Hollandse economische structuur:
 - NH heeft een relatief groot aandeel in de hardst getroffen sectoren: horeca/toerisme, zakelijke en overige dienstverlening, groot- en detailhandel en vervoer en opslag;
 - NH heeft een sterke internationale oriëntatie (handel, export, Schiphol, Air France/KLM, Noordzeekanaalgebied, Greenports). Internationaal verkeer staat zwaar onder druk;
 - NH heeft een relatief grote flexibele schil in de arbeidsmarkt, met name de groep zzp'ers is groot (vooral in Amsterdam en omgeving). Deze flexibele schil is getroffen door een grote vraaguitval.
- Door de coronacrisis staat een flink deel van de Noord-Hollandse banen onder druk, voor de MRA zo'n 28% (SEO).
- Alle prognoses voorzien dat de economie zich in 2021 zal herstellen als de maatregelen in de tweede helft van 2020 ingetrokken worden.

Overzicht maatregelen

Noodpakket voor banen en economie

Tijdelijke financiële regelingen

✓ = regeling is open

Rijksoverheid

- Ons loket PIM (programma investeringsgereed innovatief MKB Noord-Holland) heeft een [overzicht](#) van alle maatregelen gepubliceerd.
- Zie ook rijksoverheid.nl

Tegemoetkoming inkomsten en salarissen		
	Voor wie?	Waar aanvragen?
Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) ✓	Werkgevers met tenminste 20% omzetverlies	UWV.nl/now
Coulance rond schriftelijk vastleggen vast contract ✓	Werkgevers	Belastingdienst.nl/coronavirus
Overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) ✓	Zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers	Eigen gemeente
Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS) ✓	Mkb-ondernemers die direct getroffen worden door overheidsmaatregelen*	Rvo.nl/tegemoetkomingcorona
Uitstel belastingen		
Uitstel van belastingbetaling ✓	Alle ondernemers en zzp'ers	Belastingdienst.nl/coronavirus
Deblokkeren g-rekening ✓	Alle ondernemers die personeel uitlenen	Belastingdienst.nl/coronavirus
Verlaging invorderingsrente ✓	Alle ondernemers en zzp'ers	Gaat automatisch
Verlaging belastingrentes	Alle ondernemers en zzp'ers	Gaat automatisch
Wijziging voorlopige aanslag ✓	Alle ondernemers en zzp'ers	Mijn Belastingdienst (Zakelijk)
Toerismebelasting	Bedrijven in horeca en vrijetijdbranche	Eigen gemeente
Versoepeling kredieten		
Verruiming Borgstelling MKB ✓	Zzp en mkb**	Uw kredietverstrekker
Garantie Ondernemingsfaciliteit (GO-regeling)	Mkb en Grootbedrijf	Uw kredietverstrekker
Qredits ✓	Zelfstandigen en mkb	Qredits.nl
Fonds voor overbruggingskredieten voor non-bancair gefinancierde bedrijven	Startups, scale-ups en ander non-bancair gefinancierd mkb	Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's)

* mits voldaan aan de voorwaarden op rvo.nl/tegemoetkomingcorona

** m.u.v. enkele sectoren, zie [RVO.nl/BMKB](https://rvo.nl/BMKB). Voor land- en tuinbouw, visserij en aquacultuur is er de Borgstelling MKB-Landbouwkredieten Corona (BL-C), zie [RVO.nl/BL-C](https://rvo.nl/BL-C).

14 april 2020

Overzicht maatregelen

€ 110 miljoen om de gevolgen van de coronacrisis te verzachten

- Provinciale Staten (PS) van Noord-Holland hebben in de vergadering van 18 mei **besloten** om € 110 miljoen te besteden aan maatregelen om de gevolgen van de coronacrisis te verzachten.
- € 100 miljoen is bedoeld voor een economisch herstel- en duurzaamheidsfonds.
- Daarnaast is € 10 miljoen bedoeld voor een provinciaal noodfonds voor de sociale infrastructuur ten behoeve van culturele instellingen en maatschappelijke organisaties als dorps- en buurthuizen.
- Deze fondsen worden nog in de komende tijd uitgewerkt.

Eerdere maatregelen provincie Noord-Holland:

- PIM (programma investeringsgereed innovatief MKB Noord-Holland) is toegankelijk voor een **overzicht** van alle maatregelen.
- PIM houdt online spreekuren voor ondernemers.
- De financieringstafel Noord-Holland noord is tijdelijk crisistafel om gericht ondernemers in de problemen te helpen.
- Het Participatiefonds Duurzame Economie NH en het Innovatiefonds NH gaan soepel om met voorwaarden van bestaande financieringen.
- PIM adviseert getroffen ondernemers over steunmaatregelen en werkkapitaal. De verplichte bijdrage voor een maatwerktraject voor 2 maanden is geschrapt.
- De door de provincie gesponsorde of gesubsidieerde evenementen waar al kosten voor zijn gemaakt, kunnen rekenen op coulance van de provincie.
- Alle bouwwerkzaamheden en aanbestedingen gaan door zolang dit binnen de landelijke maatregelen kan en kunnen op coulance rekenen.

Monitor: Impact coronacrisis op de Noord-Hollandse economie

Opzet van de monitor

Om actueel te kunnen volgen welke effecten de coronacrisis heeft op de Noord-Hollandse economie is een monitor opgezet met economische indicatoren die frequent worden geactualiseerd waarbij een effect verwacht wordt. De monitor laat zien in welke sectoren bedrijven in zwaar weer komen, waar mogelijke faillissementen ontstaan en brengt de effecten op de beroepsbevolking en werkgelegenheid in beeld. Ook worden de effecten op demografie en de woningmarkt meegenomen gezien de grote relatie met de economie.

De monitor kan gebruikt worden voor het bepalen van de inzet van provinciale maatregelenpakketten. Ter verduidelijking, het gaat hierbij om het monitoren van de effecten op de economie en werkgelegenheid in Noord-Holland, nog niet om het direct meten van het effect van provinciale maatregelen.

Op de volgende pagina is beschreven welke indicatoren in de monitor zijn opgenomen. Eind februari werd in Nederland het eerste coronageval gemeld en veel maatregelen werden in de maand maart ingevoerd.

Indicatoren

Uitgangspunt voor de monitor is deze tabel met indicatoren. Het betreft indicatoren die frequent worden geactualiseerd en beschikbaar zijn op het niveau van de provincie Noord-Holland. Vooral het CBS en UWV vormen een belangrijke bron voor de monitor, ook is gebruik gemaakt van de coronamonitor van arbeidsmarktinzicht.nl.

De monitor wordt verder uitgebreid met relevante indicatoren als die op provinciaal niveau beschikbaar komen.

Indicator	Bron	Frequentie actualisering
Werkenden en Werkloosheid	CBS	Kwartaal
Uitkeringen	UWV	Maandelijks
Gebruik NOW-regeling	UWV	Infrequent
Vacatures	CBS	Kwartaal
Consumentenvertrouwen	CBS	Kwartaal
Faillissementen	CBS	Wekelijks
Vertrouwen bedrijfsleven	CBS	Kwartaal
Belemmeringen bedrijfsleven	CBS	Kwartaal
Demografische ontwikkelingen	CBS	Maandelijks
Nieuwbouwwoningen	CBS	Maandelijks
Bouwvergunningen	CBS	Kwartaal
Woningmarkt	Kadaster	Kwartaal
Internationale bereikbaarheid	CBS/OIS	Maandelijks/Kwartaal
Logiesaccommodaties	CBS	Kwartaal

Werkenden en werkloosheid

Arbeidsparticipatie

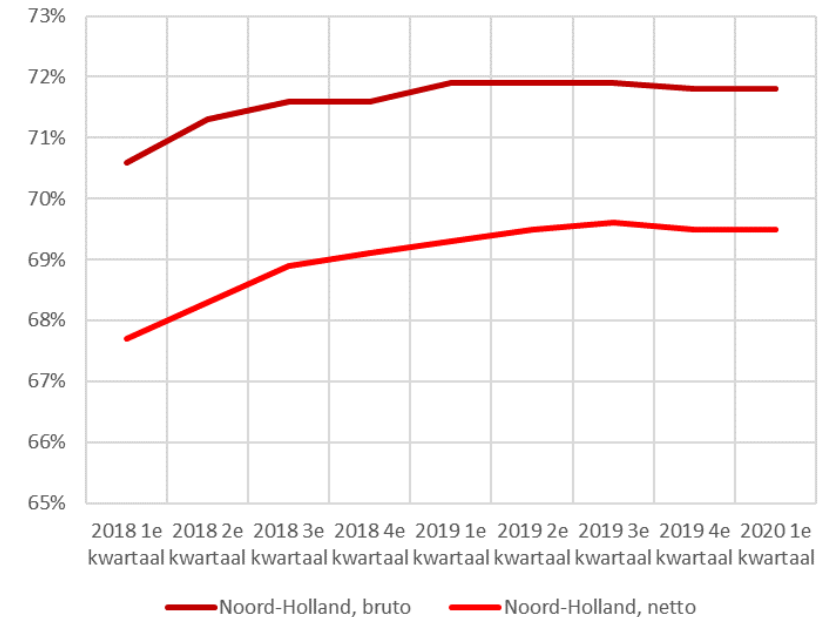
Het CBS publiceert op provinciaal niveau elk kwartaal de actuele statistieken over de regionale arbeidsdeelname. De economie van Noord-Holland stond er bij de meest recente cijfers van het 1e kwartaal van 2020 goed voor, veel mensen waren aan het werk en de werkloosheid was extreem laag. Tekorten op de arbeidsmarkt vormden een belemmering voor economische groei. De overheidsmaatregelen werden in maart getroffen en de effecten zijn nog niet zichtbaar in deze cijfers van het 1e kwartaal.

De bruto arbeidsparticipatie (het aandeel van de werkzame en werkloze beroepsbevolking in de bevolking) en de netto arbeidsparticipatie (het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking) lag rond de 70%.

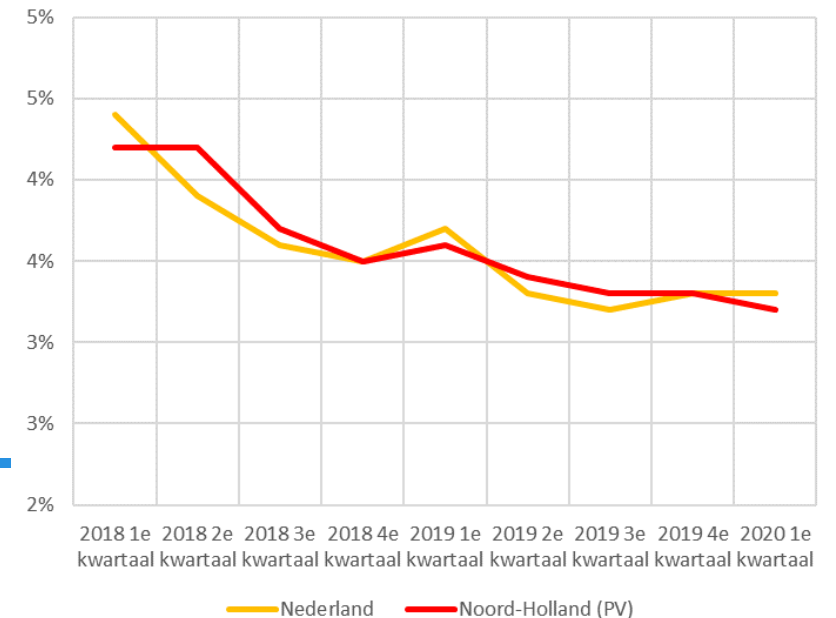
Werkloosheid

In 2014, het laagste punt bij de vorige crisis, was de werkloosheid in Nederland bijna 8%. Hierna is de werkloosheid continu gedaald. Met respectievelijk 3,3% en 3,2% lag de werkloosheid in Nederland en Noord-Holland begin 2020 op het laagste niveau ooit. De Corona-effecten zullen vooral in het 2e kwartaal van 2020 zichtbaar worden.

Arbeidsparticipatie (%)

Werkloosheid (%)

Uitkeringen (WW en Bijstand)

WW

Het UWV publiceert maandelijks actuele statistieken over de regionale arbeidsdeelname. Personen die geheel of gedeeltelijk werkloos worden, kunnen een werkloosheidsuitkering (WW-uitkering) aanvragen. De WW is een tijdelijke uitkering om het verlies aan inkomen tussen 2 banen op te vangen.

In april telde UWV in totaal 74.000 nieuwe WW-uitkeringen. In mei is de toename van nieuwe WW-uitkeringen gedaald naar 42.000.

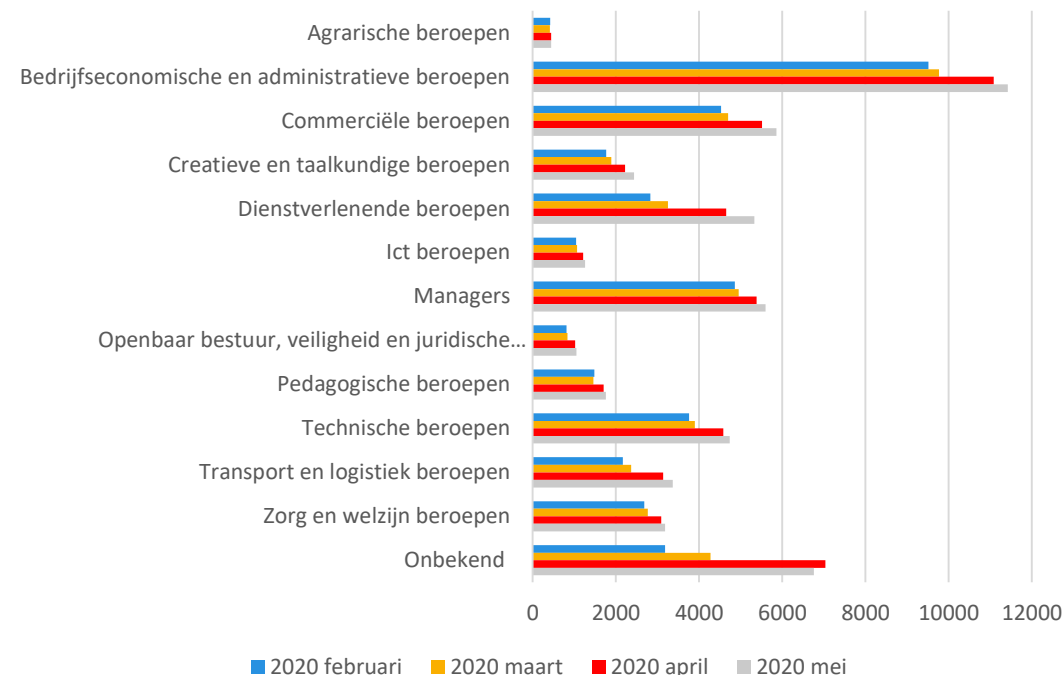
Noord-Holland

Het aantal WW-uitkeringen in Noord-Holland is de afgelopen maanden gestegen van 39 duizend in januari 2020 naar meer dan 53 duizend in mei. In alle beroepsklassen, met uitzondering van onbekende beroepen, is het aantal WW-uitkeringen toegenomen tussen april en mei. De toename is wel kleiner dan tussen maart en april. De relatieve toename tussen februari en mei zat vooral bij de beroepen waarvan de beroepsklasse onbekend is (+113%), gevolgd door dienstverlenende beroepen (+88%) en beroepen in de transport en logistiek (+55%).

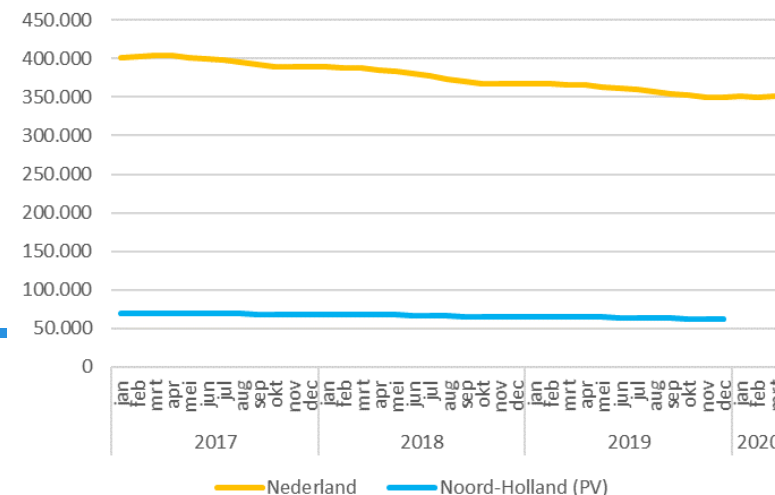
Bijstand

Personen van 18 jaar of ouder die niet genoeg inkomen of eigen vermogen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien en geen beroep kunnen doen op een andere voorziening of uitkering, hebben recht op bijstand. Het CBS publiceert deze cijfers per maand. De laatste provinciale cijfers zijn van december 2019. Landelijk lopen de cijfers tot maart 2020. Gezien de actualiteit van de cijfers zijn nog geen corona-effecten zichtbaar.

Noord-Holland: aantal WW-uitkeringen naar beroepsklasse

Aantal bijstandsuitkeringen aan personen tot de AOW-leeftijd

WW: Opleidingsniveau, geslacht en regio

WW-uitkeringen in Noord-Holland

Noord-Holland

In Noord-Holland (+22,7%) was de toename van WW-uitkeringen in april 2020 t.o.v. maart 2020 groter dan landelijk (+16,7%). Dit komt overeen met het beeld dat de economie van Noord-Holland relatief hard wordt getroffen. Tussen april en mei is de toename van WW-uitkeringen in Nederland (+3,1%) en Noord-Holland (+4,1%) afgevlakt.

De toename van WW-uitkeringen vlakt tussen april en mei af voor alle groepen. Het aantal WW-uitkeringen is tussen februari en mei het meeste toegenomen onder werknemers met een laag en middelbaar opleidingsniveau. De toename bij mannen is iets groter dan bij vrouwen.

Jongeren worden economisch hard getroffen door de economische neergang. Het aantal lopende WW-uitkeringen is meer dan verdriedubbeld tussen februari en mei. Tussen april en mei is het aantal WW-uitkeringen toegenomen met bijna 8 procent toegenomen onder jongeren tot 27 jaar. Jongeren hebben relatief vaker flexibele contracten die nu vaak niet verlengd worden.

Opleidingsniveau*	feb-20	mrt-20	apr-20	mei-20	Ontwikkeling mei t.o.v. feb	Ontwikkeling mei t.o.v. apr
Laag	7.942	8.286	9.849	10.310	+29,8%	+4,7%
Middelbaar	10.663	11.111	13.245	13.929	+30,6%	+5,2%
Hoog	12.993	13.134	14.510	15.000	+15,4%	+3,4%
Niet bekend	7.459	9.111	13.479	13.962	+87,2%	+3,6%
Geslacht	43.862	43.891	43.922	43.952	Ontwikkeling mei t.o.v. feb	Ontwikkeling mei t.o.v. apr
Man	18.997	20.283	24.976	26.073	+37,2%	+4,4%
Vrouw	20.060	21.359	26.107	27.128	+35,2%	+3,9%
Leeftijd	feb-20	mrt-20	apr-20	mei-20	Ontwikkeling mei t.o.v. feb	Ontwikkeling mei t.o.v. apr
< 27 jaar	2.687	4.148	7.825	8.434	+213,9%	+7,8%
27 - 50 jaar	20.744	21.812	26.334	27.655	+33,3%	+5,0%
>=50 jaar	15.626	15.682	16.924	17.112	+9,5%	+1,1%

*Let op: het betreft WW-rechten (1 persoon kan meerdere rechten hebben)

Laag: t/m MBO1
Middelbaar: MBO 2,3 en 4
Hoog: HBO/WO

WW naar regio

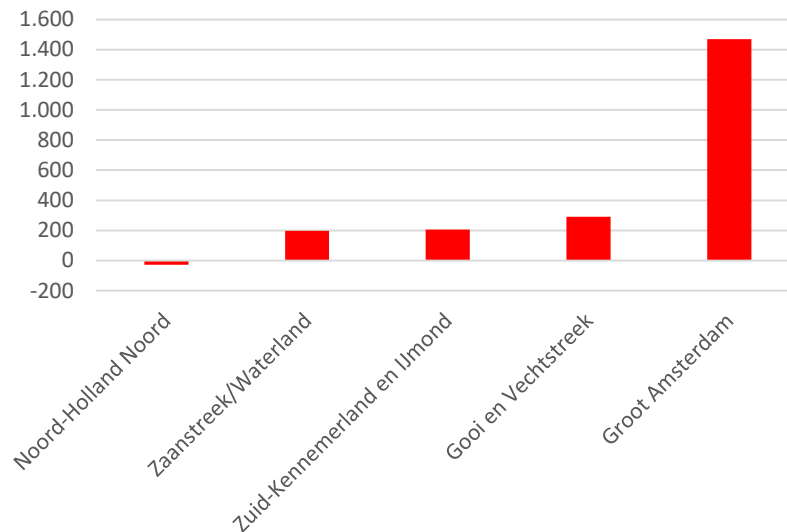
Ontwikkeling per arbeidsmarktregio

Het UWV publiceert nieuwsflitsen voor de verschillende arbeidsmarktregio's in Noord-Holland. In deze nieuwsflitsen wordt de toename WW-uitkeringen in de regio's uitgelicht. Zoals beschreven was in Nederland de stijging +3,1% ten opzichte van april 2020.

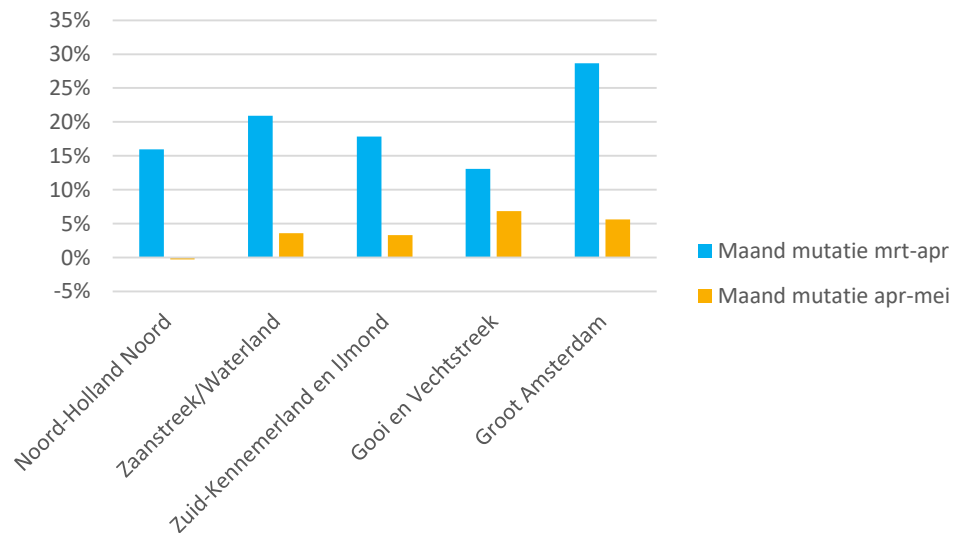
In Noord-Holland is de absolute toename WW-uitkeringen het grootste in Groot-Amsterdam. In alle Noord-Hollandse regio's is de toename tussen april en mei kleiner dan tussen maart en april. De relatieve toename is het grootste in Gooi en Vechtstreek met +6,8%, gevolgd door Groot-Amsterdam (+5,6%) en Zaanstreek/Waterland (+3,6%).

Alleen in Noord-Holland Noord ligt de toename WW-uitkeringen tussen april en mei onder het landelijke gemiddelde. Hier is het aantal WW-uitkeringen zelfs afgenomen met 28 uitkeringen.

Maandmutatie WW-uitkeringen per arbeidsmarktregio april t.o.v. mei 2020

% Maandmutatie WW-uitkeringen april-maart en april-mei 2020

Gebruik NOW-regeling

Landelijk

Sinds 6 april zijn bij UWV 126.000 aanvragen ingediend voor de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). Daarvan zijn er inmiddels 114.000 goedgekeurd. De 114.000 werkgevers van wie de aanvraag is goedgekeurd hebben samen 1,9 miljoen mensen in dienst. In totaal is tot en met 15 mei, 4,1 miljard euro overgemaakt door UWV.

Het UWV heeft op 1 mei uitgebreidere cijfers [gepubliceerd](#) over het gebruik van de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). De sector 'horeca en catering' heeft het grootste aandeel in het aantal goedgekeurde aanvragen. Daarna volgen de sectoren 'detailhandel' en 'overige commerciële dienstverlening'. In totaal kregen inmiddels 21.784 horecawerkgevers een voorschot uitgekeerd. Het gaat daarbij in totaal om een bedrag van ruim 282 miljoen euro. Het verwachte omzetverlies in deze sector is gemiddeld 82 procent. Het verwachte omzetverlies is het hoogst in de sectoren horeca en catering (82 procent), cultuur (79 procent) en zorg en welzijn (77 procent). Het laagst is het gemiddelde verwachte omzetverlies in de sector bank- en verzekeringswezen (45 procent).

Noord-Holland

In Noord-Holland zijn de meeste aanvragen gedaan in Groot-Amsterdam. Gezien het grote aantal bedrijven in deze regio is dit niet zo opvallend. De aandelen per regio t.o.v. werkgevers of het aantal banen zijn nog niet bekend. Om toch een indicatie te geven is het aantal aanvragen afgezet t.o.v. het aantal vestigingen met meer dan 1 werknemer. Dit aandeel is dan in Noord-Holland hoger dan in Nederland. Het aandeel is het hoogst in de regio Zaanstreek/Waterland.

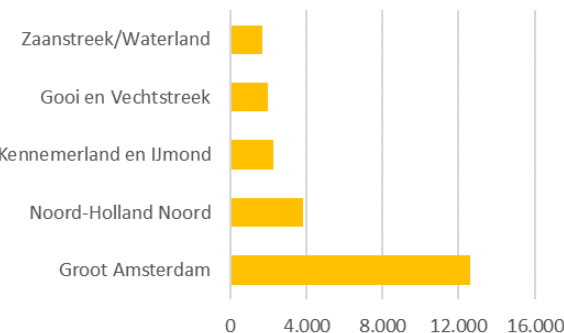

Nederland

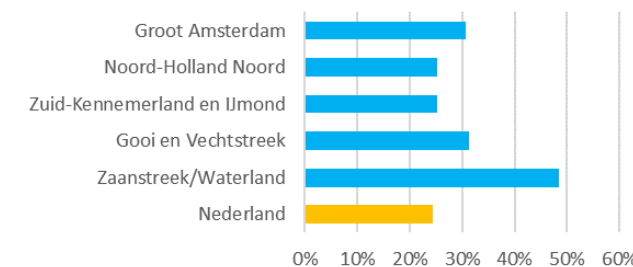
Aantal toekenningen, gemiddeld opgegeven omzetverlies en verstrekte voorschotten per sector

Sector	Aantal toekenningen	Gemiddeld opgegeven omzetverlies (%)*	Verstrekte voorschotbedragen
Horeca en catering	21.784	82	282.286.464
Detailhandel	20.533	75	191.059.012
Overige commerciële dienstverlening	17.589	64	343.185.937
Zorg en welzijn	12.127	77	134.233.979
Groothandel	8.791	64	223.449.581
Metaalindustrie, installatie, voertuigen	8.285	56	217.666.673
Vervoer en logistiek	3.152	61	218.730.518
Overige industrie	3.088	67	71.191.167
Cultuur	1.563	79	42.828.236
Uitzendbedrijven	1.450	55	77.650.583
Landbouw, groenvoorziening, visserij	1.340	64	18.882.679
Bouw	1.287	51	27.090.487
Voeding- en genotmiddelenindustrie	1.264	55	28.769.775
Schoonmaak	879	59	16.402.284
Chemische industrie	453	60	16.973.833
Niet Ingedeeld	74	79	379.575
Overheid	40	59	19.076.521
Bank- en verzekeringswezen	24	45	2.154.598
Onderwijs	11	64	450.935
Onbekend	3	57	12.091
Totaal	103.737		1.932.474.928

Noord-Holland: aanvragen NOW-regeling naar regio

Noord-Holland: aanvragen NOW-regeling naar regio als aandeel van het aantal vestigingen met meer dan 1 werknemer (CBS-2020)

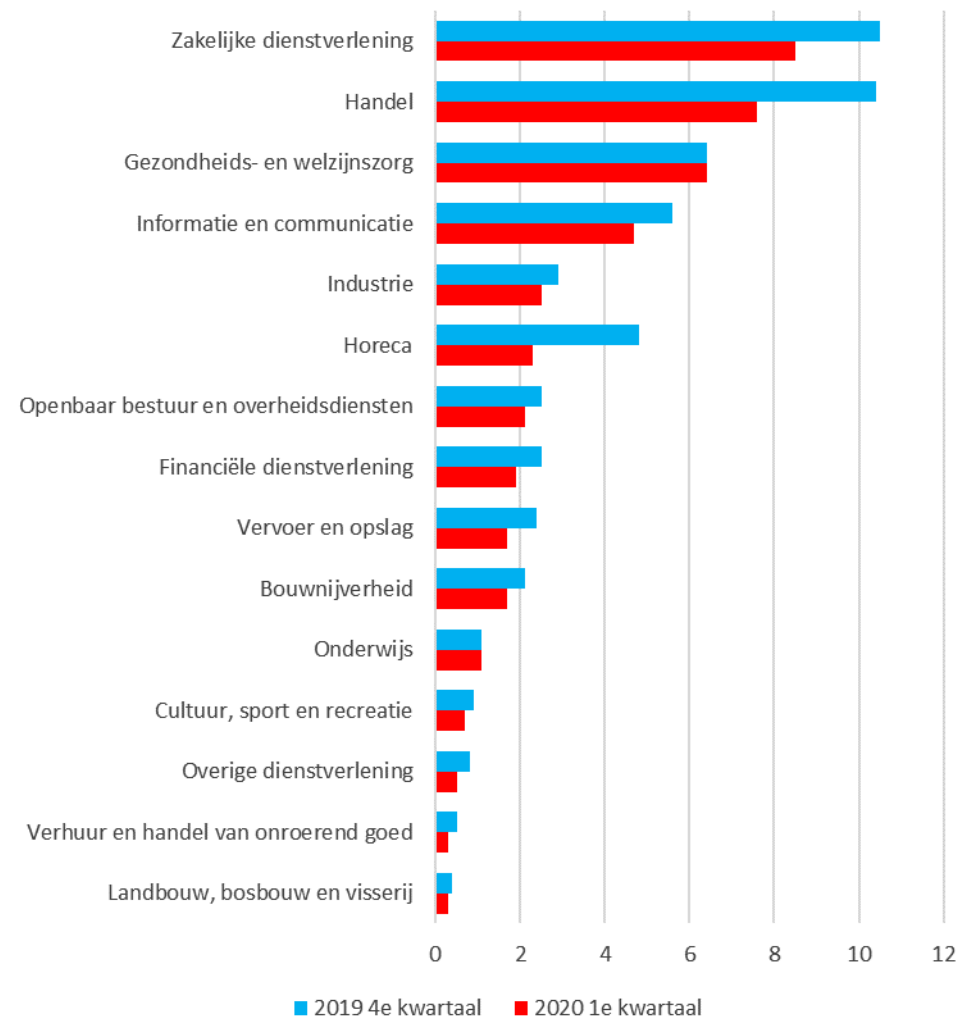
Vacatures

Noord-Holland

Het CBS publiceert ieder kwartaal het aantal openstaande vacatures naar beroepsklasse. In de grafiek is het aantal openstaande vacatures in het 4de kwartaal van 2019 en 1ste kwartaal van 2020 vergeleken voor de provincie Noord-Holland.

Het aantal openstaande vacatures is in alle beroepsklassen gedaald met uitzondering van in de zorg en in het onderwijs. Absoluut is het aantal openstaande vacatures het sterkste gedaald in de handel (-2.800 vacatures), de horeca (-2.500 vacatures) en in de zakelijke dienstverlening (-2.000 vacatures).

Noord-Holland: openstaande vacatures (x1.000)

Consumentenvertrouwen

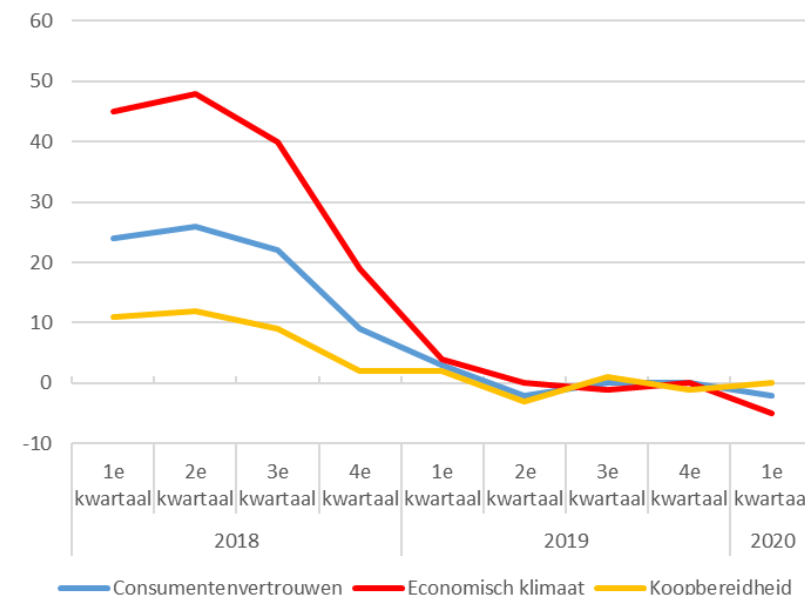
Het consumentenvertrouwen wordt gemeten door het CBS en geeft inzicht in de opvattingen en verwachtingen van Nederlandse consumenten ten aanzien van de algemene economische ontwikkelingen en de eigen financiële situatie. Het consumentenvertrouwen lag in 2018 op het hoogste niveau ooit en is hierna gedaald.

De meest recente landelijke meting is van 20 mei 2020. CBS: 'Door de coronacrisis liep het vertrouwen van consumenten in april een historische deuk op. In mei neemt het consumentenvertrouwen verder af en komt uit op -31. Consumenten oordelen fors negatiever over het economisch klimaat in de afgelopen 12 maanden. Op provinciaal niveau zijn nog geen nieuwe gegevens beschikbaar over de maanden april en mei.

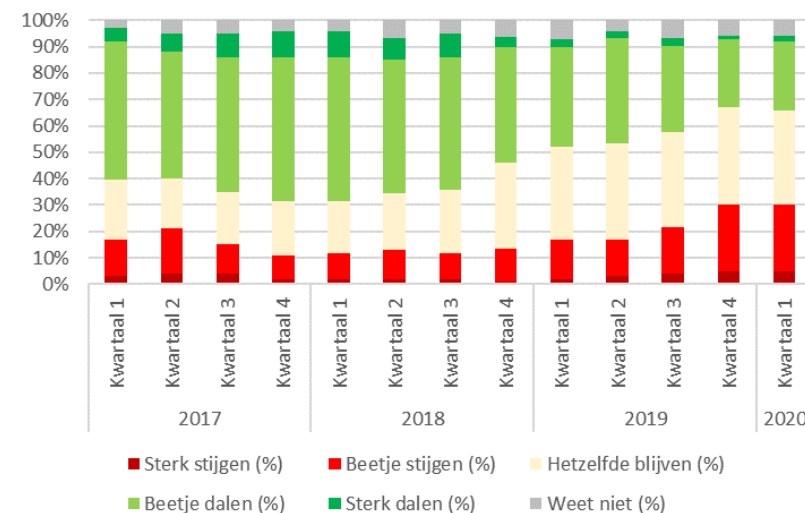
Toelichting

De indicator van het consumentenvertrouwen is het gemiddelde van de saldi van de percentages van positieve en negatieve antwoorden op de vragen over de economische situatie in de afgelopen en komende 12 maanden, de financiële situatie van het huishouden in de afgelopen en komende 12 maanden en of het een gunstige tijd is om grote aankopen te doen. De indicator van het economisch klimaat is het gemiddelde van de saldi van het percentage van positieve en negatieve antwoorden op de vragen over de economische situatie in de afgelopen en komende 12 maanden. De indicator van de koopbereidheid is het gemiddelde van de saldi van de percentages van positieve en negatieve antwoorden op de vragen over de financiële situatie van het huishouden in de afgelopen en komende 12 maanden en of het een gunstige tijd is om grote aankopen te doen. De indicatoren kunnen een waarde aannemen van -100 (iedereen antwoordt negatief) tot +100 (iedereen antwoordt positief). Bij een waarde van 0 is het aandeel pessimisten gelijk aan het aandeel optimisten.

Noord-Holland: consumentenvertrouwen

Noord-Holland: verwachtingen consumenten werkloosheid

Faillissementen

Noord-Holland

Het CBS publiceert wekelijks het aantal faillissementen. Omdat de cijfers per week fluctueren, is ook het maandelijks gemiddelde opgenomen. In de laatste weken is in Noord-Holland een daling te zien. In week 23 gingen 13 bedrijven en instellingen (incl. eenmanszaken) failliet. Detailgegevens over welke specifieke branches geraakt worden, komen later beschikbaar. Nationaal zijn deze gegevens al wel gepubliceerd.

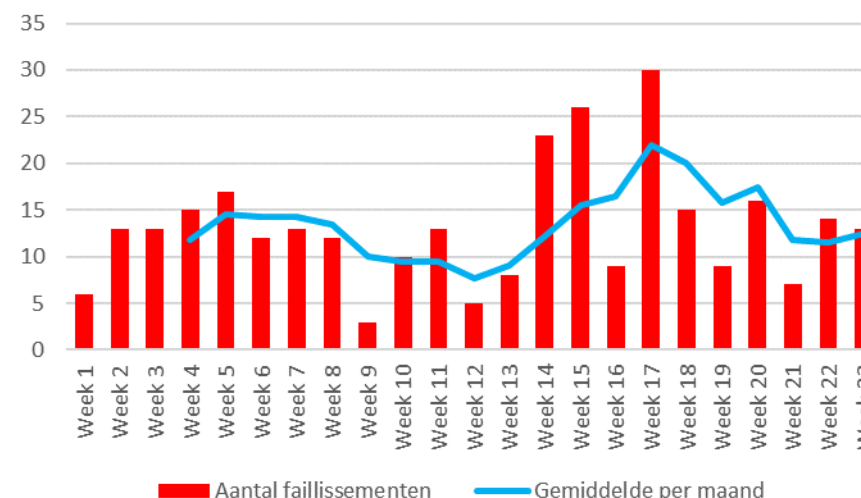
Nederland

CBS: 'Het aantal failliet verklaarde bedrijven, voor zittingsdagen gecorrigeerd, is gedaald. Er zijn in mei 73 bedrijven minder failliet verklaard dan in april, meldt het CBS. De trend is na september 2018 licht stijgend. In de eerste 5 maanden van 2020 lag het aantal faillissementen bijna 3 procent hoger dan in dezelfde periode een jaar eerder.

Niet gecorrigeerd voor zittingsdagen zijn er in mei 259 bedrijven en instellingen (exclusief eenmanszaken) failliet verklaard. Van alle bedrijfstakken had de handel het grootste aantal faillissementen, namelijk 53. Dat zijn er 31 minder dan in april.

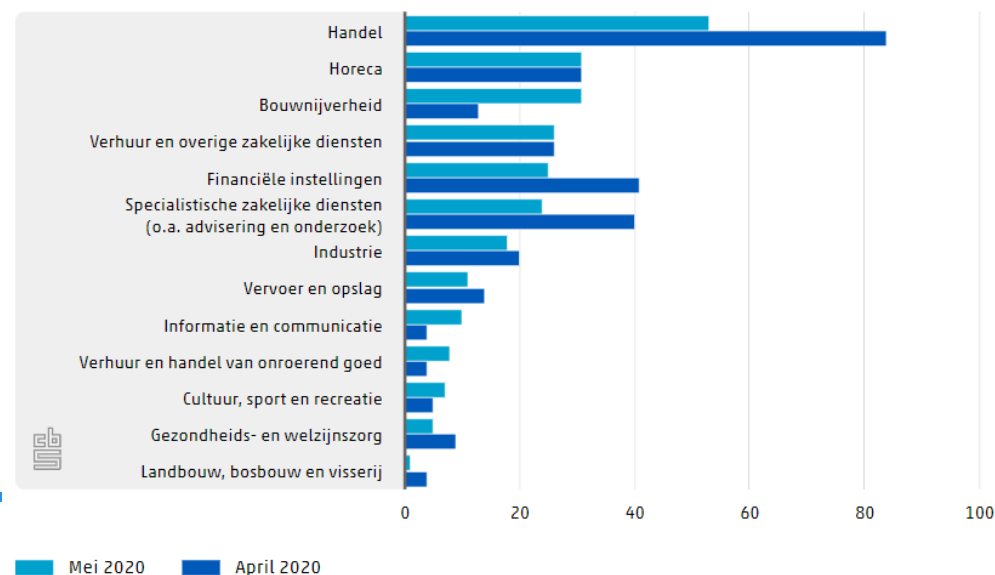
De handel behoort tot de bedrijfstakken met de meeste bedrijven. Relatief gezien werden er in mei de meeste faillissementen uitgesproken in de horeca.'

Noord-Holland: aantal faillissementen

Nederland

Aantal faillissementen van bedrijven en instellingen (excl. eenmanszaken) naar bedrijfstak

Vertrouwen bedrijfsleven

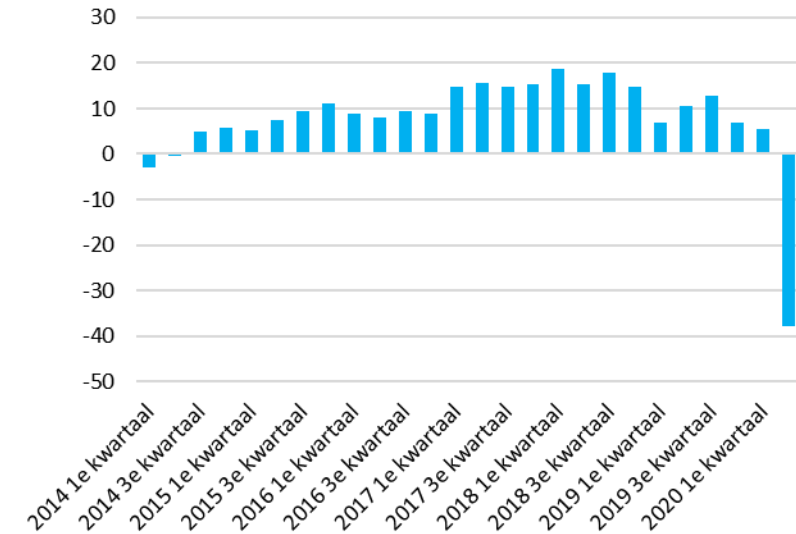
Het ondernemersvertrouwen en de verwachtingen van ondernemers voor het toekomstige economische klimaat geven inzicht in de (economische) stemming van het Noord-Hollandse bedrijfsleven. De cijfers worden per maand door het CBS verzameld.

In het tweede kwartaal van 2020 is het ondernemersvertrouwen drastisch gedaald. De verwachtingen voor het verwachte economische klimaat worden na een drastische daling tussen februari en april positiever in mei 2020. Wel zijn de verwachtingen voor het economische klimaat nog negatief.

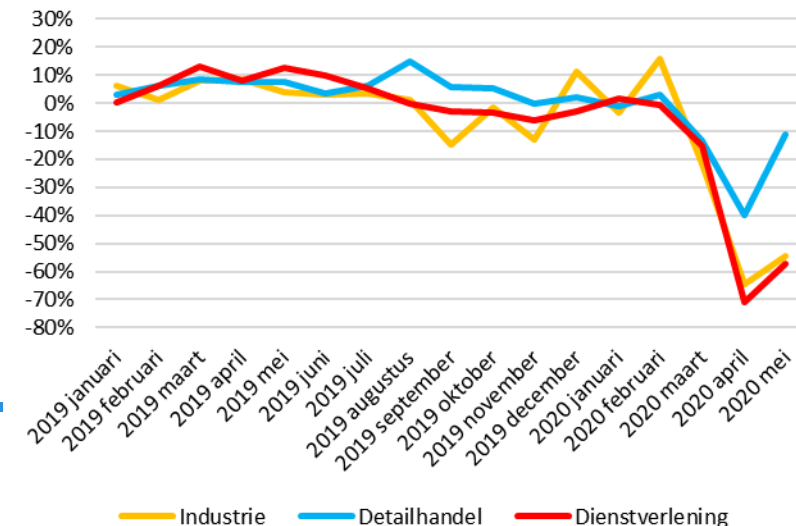
Ook landelijk is het vertrouwen binnen het bedrijfsleven sterk gedaald, het CBS meldt op 15 mei : 'Door de coronacrisis en de bijbehorende maatregelen zijn ondernemers sinds de start van de meting niet zo pessimistisch geweest.'

Het ondernemersvertrouwen komt uit op -37,2 tegen 6,4 in het vorige kwartaal. Dit is de sterkste afname ooit gemeten en komt nog een stuk lager uit dan het dieptepunt van de financiële crisis. Het vertrouwen is het laagst in de horeca.'

Noord-Holland: ondernemersvertrouwen
per kwartaal

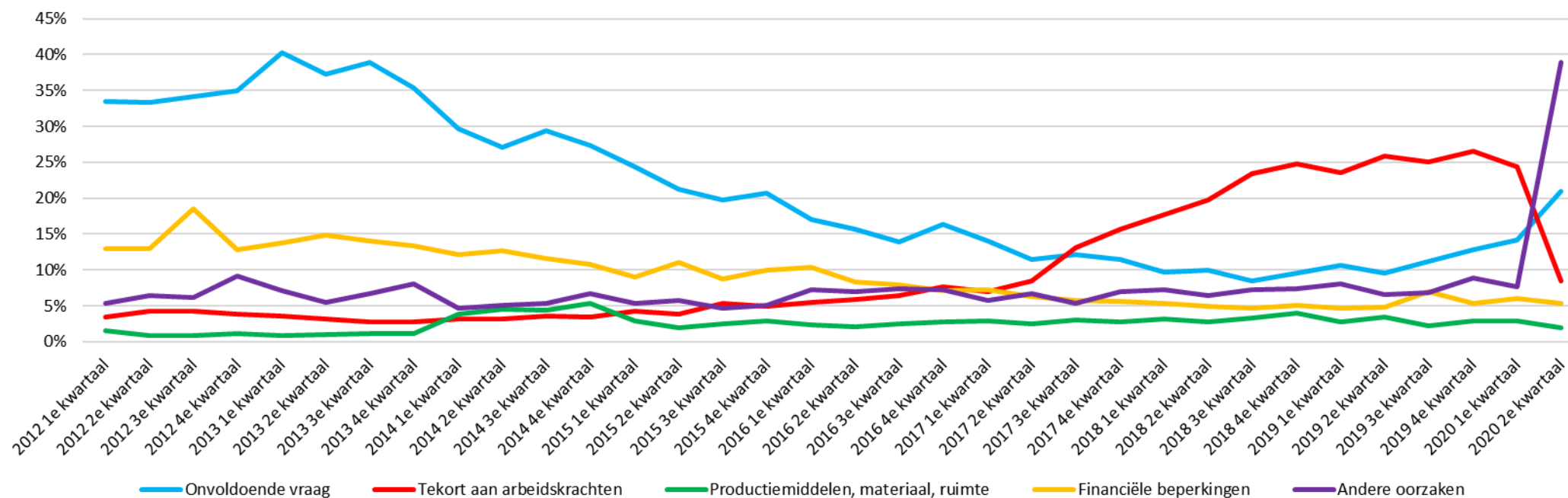
Noord-Holland: verwacht economisch
klimaat, komende 3 maanden

Belemmeringen bedrijfsleven

De conjunctuurenquête van het CBS laat zien of bedrijven in Noord-Holland belemmeringen ervaren door onvoldoende vraag, arbeidskrachten, productiemiddelen, materialen, ruimte en financiën of door andere oorzaken. De enquête wordt ieder kwartaal uitgevoerd. Van 2012 tot 2016 was onvoldoende vraag een veel genoemde belemmering, hierna steeg het tekort aan arbeidskrachten. Dit tekort zal door de coronacrisis waarschijnlijk gaan dalen. In het 2e kwartaal van 2020 is tekort aan arbeidskrachten als belemmering al flink gedaald t.o.v. het 1e kwartaal. Onvoldoende vraag en andere oorzaken zijn als belemmering gestegen in het 2e kwartaal t.o.v. het 1e kwartaal. Onder andere oorzaken zullen waarschijnlijk veel belemmeringen vallen die door Corona of de Corona overheidsmaatregelen veroorzaakt worden.

Noord-Holland: ervaren belemmeringen bedrijfsleven

Bron: CBS

Demografie

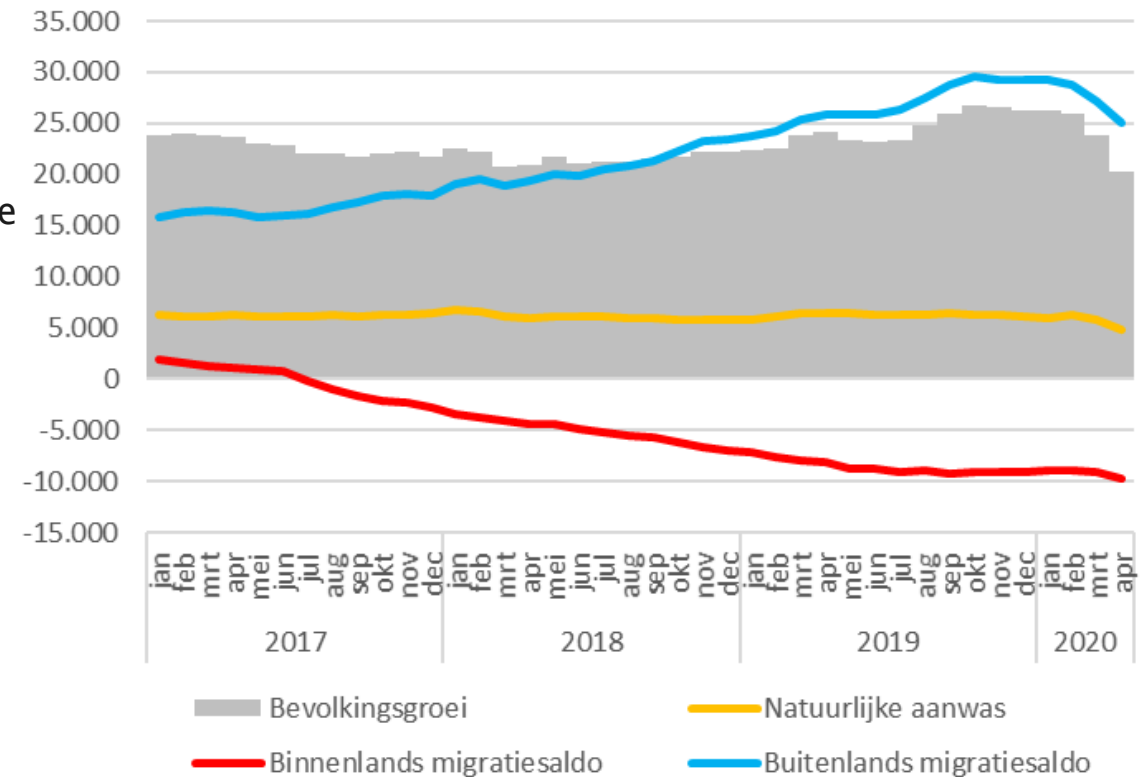
Bevolkingsontwikkeling

De bevolkingsontwikkeling wordt door het CBS per maand bijgehouden. De coronacrisis heeft vooralsnog vooral effect op de natuurlijke aanwas (meer sterfte) en op de buitenlandse migratie.

De toename van de buitenlandse migratie in de afgelopen jaren hing sterk samen met de groeiende economie. Een economische recessie en het instellen van reisbeperkingen leidt op korte termijn tot een lager buitenlandse migratiesaldo waardoor de bevolkingsgroei afneemt.

De meest recente gegevens zijn tot en met april 2020 beschikbaar. Bij de cijfers voor maart en april zijn de eerste corona-effecten zichtbaar. In de maand april is de bevolking in Noord-Holland gekrompen. Het buitenlands migratiesaldo is gedaald en het binnenlands migratiesaldo bleef negatief. Dit zorgt voor bevolkingskrimp. In week 3-11 groeide de bevolking nog met +5.820 inwoners, in week 13-16 daalde het aantal inwoners in Noord-Holland met -1.316.

Noord-Holland: bevolkingsontwikkeling
voortschrijdend jaartotaal per maand

Woningbouw

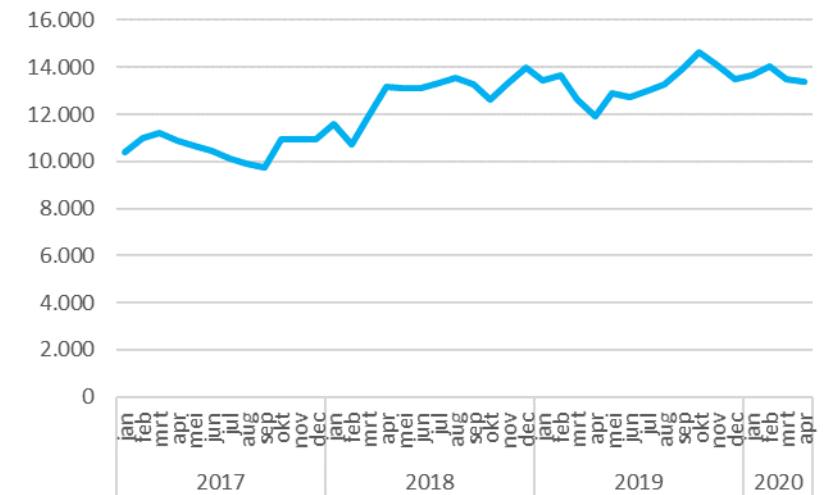
Opgeleverde nieuwbouwwoningen

Het CBS publiceert maandelijks het aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen. De meeste recente cijfers lopen tot en met april 2020. Tot nu toe is een kleine daling zichtbaar. Het aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen is nog rond de 14 duizend per jaar. Als gevolg van de daling van de verlening van bouwvergunningen is de verwachting dat, ook zonder een eventuele extra daling door corona-effecten, het aantal nieuwwoningen op de korte termijn gaat dalen.

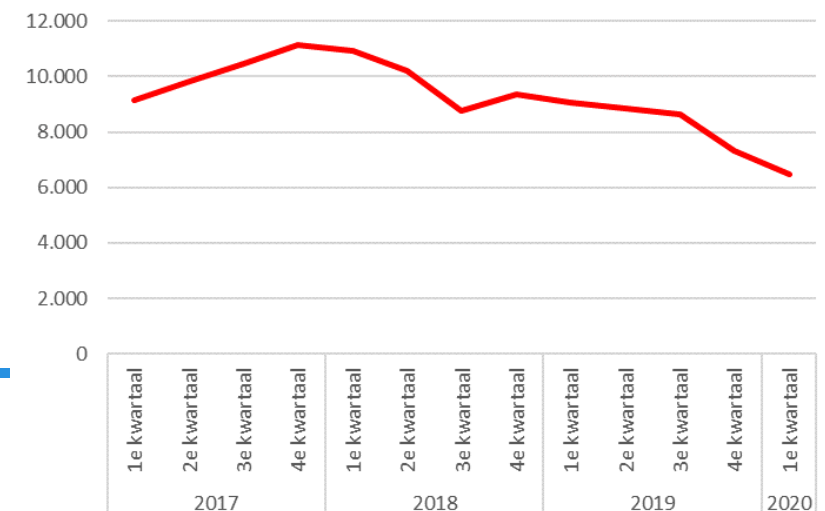
Bouwvergunningen

Het aantal opgeleverde bouwvergunningen is sinds begin 2018 gedaald. De recente daling hangt mogelijk samen met de problematiek rondom stikstof en PFAS. De meest recente cijfers zijn van het eerste kwartaal 2020. Bouwvergunningen zijn een belangrijke indicator voor de toekomstige nieuwbouwproductie.

Noord-Holland: aantal
nieuwbouwwoningen voortschrijdend
jaartotaal per maand

Noord-Holland: verleende bouwvergunningen
voortschrijdend jaartotaal per maand
(aantal woningen)

Woningmarkt

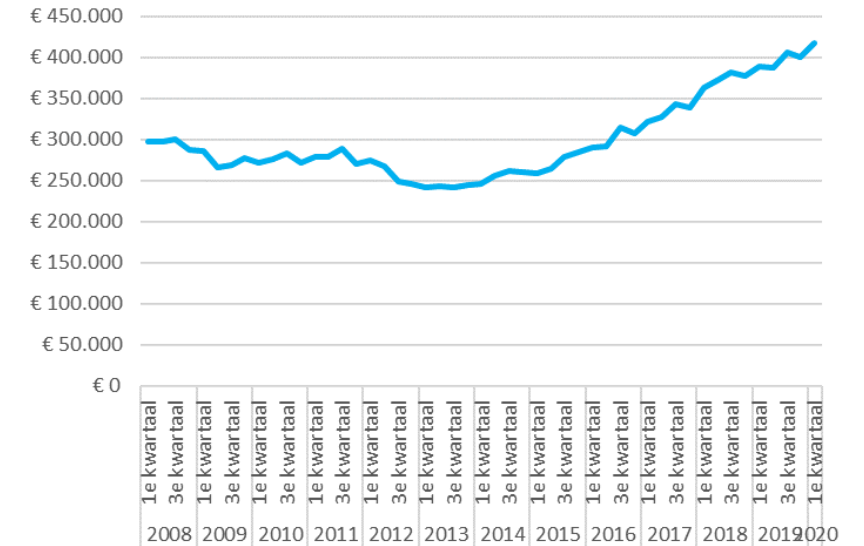
Verkoopprijzen

Het CBS publiceert per kwartaal samen met het kadaster het aantal verkochte woningen, en de gemiddelde verkoopprijs van woningen. De meeste recente cijfers zijn voor het eerste kwartaal 2020. De prijzen daalden in de periode 2008-2013. Hierna zijn de prijzen continu gestegen, ook in de het eerste kwartaal van 2020 stegen de prijzen nog. De gemiddelde prijs die nu voor een koopwoning in Noord-Holland wordt betaald is bijna 420 duizend euro. Een eventueel corona-effect is nog niet zichtbaar, maar gezien het ingaan van de maatregelen was dit ook niet te verwachten. Daarnaast is historisch gebleken dat de woningmarkt met enige vertraging reageert op een economische recessie.

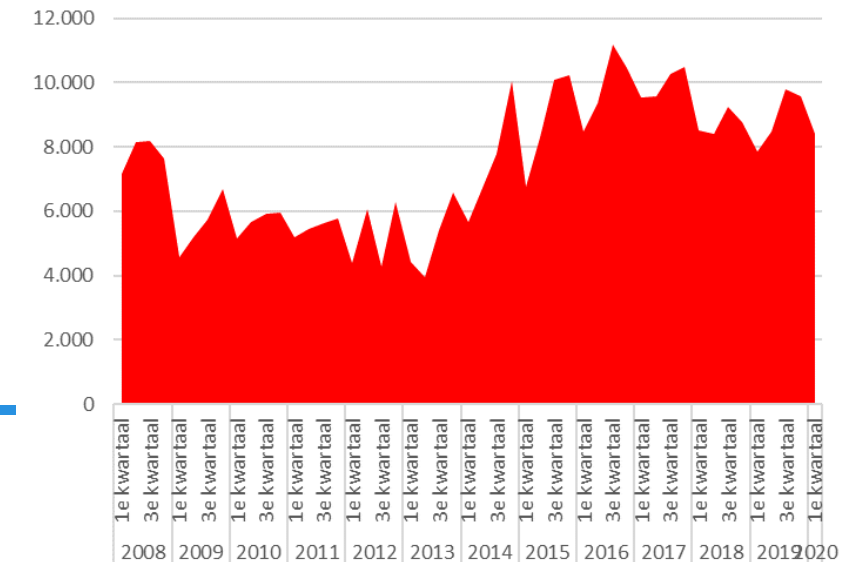
Aantal verkochte woningen

Tijdens de prijsdaling in de periode 2008-2013 lag het aantal verkochte woningen duidelijk lager dan in de jaren hierna. T.o.v. 2017 is het aantal verkochte woningen begin 2020 licht gedaald.

Noord-Holland: gemiddelde verkoopprijs
koopwoningen

Noord-Holland: aantal verkochte
koopwoningen

Internationale bereikbaarheid

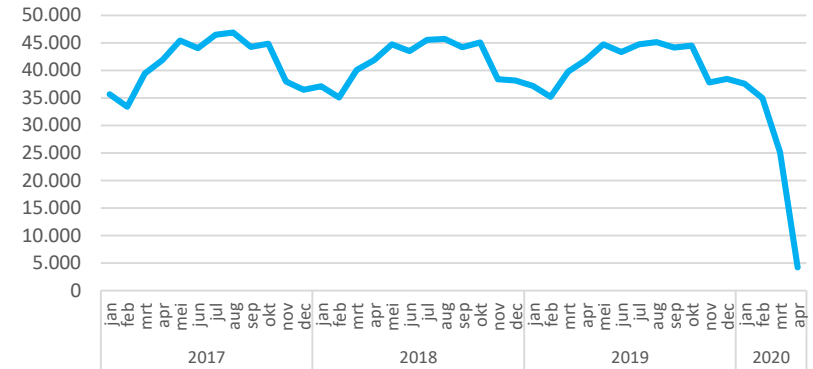
Schiphol

Maandelijks brengt het CBS het aantal vluchten, passagiers en het goederenvervoer in beeld. De meest recente cijfers zijn van april 2020. Het aantal vluchten fluctueert per seizoen, maar is drastisch gedaald. In vergelijking met april 2019 is de daling -90%. Bij het aantal passagiers is de daling fors (-98%) groter dan bij het goederenvervoer (-26%).

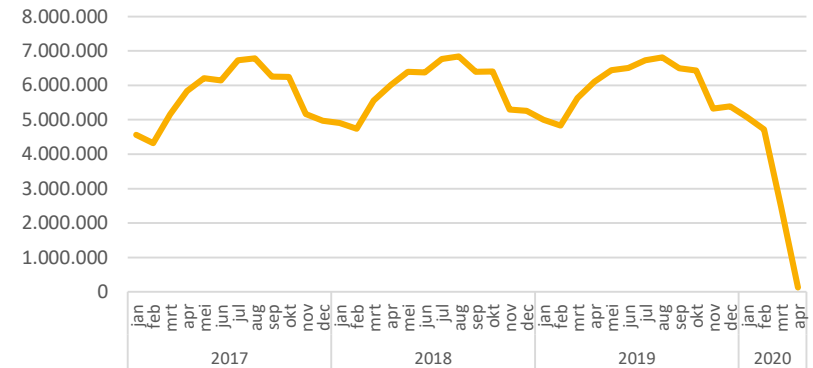
Haven Amsterdam

Ook bij de overslag in het havengebied van Amsterdam is een daling te zien. In het eerste kwartaal van 2020 lag de overslag 14% lager dan in het eerste kwartaal van 2019. De gegevens zijn afkomstig van OIS-Amsterdam en worden per kwartaal gepubliceerd.

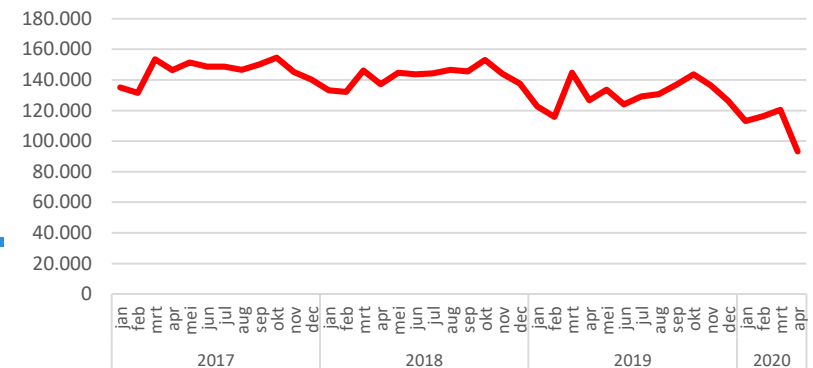
Schiphol: aantal vluchten

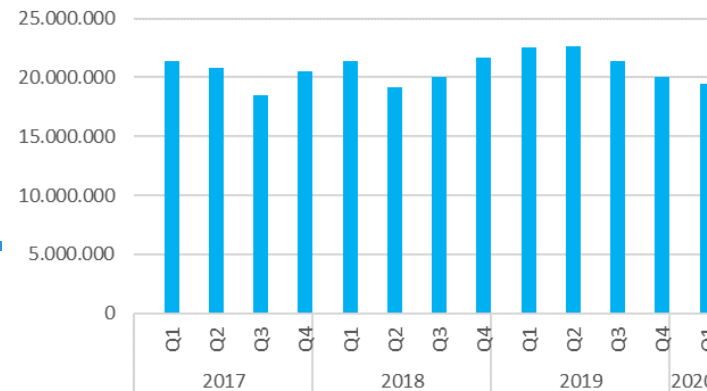
Schiphol: aantal passagiers

Schiphol: goederenvervoer in ton

Havengebied Amsterdam: overslag in ton

Aantal gasten en overnachtingen logiesaccommodaties

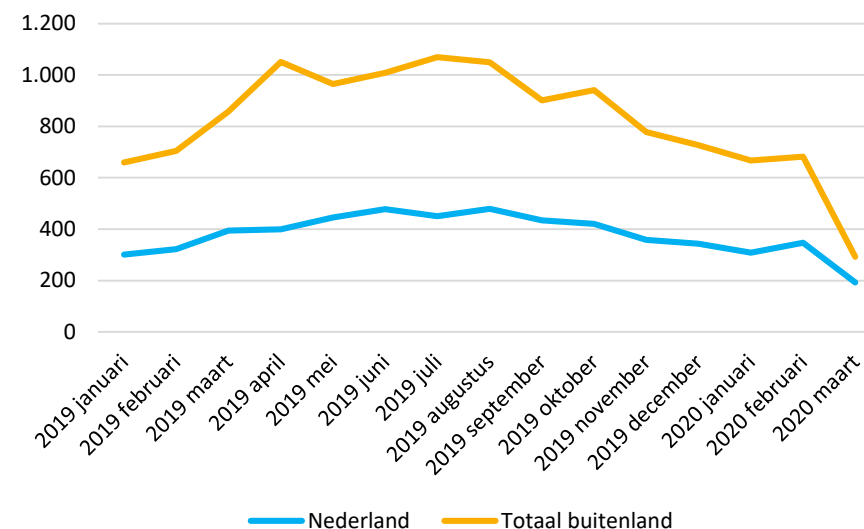
Het CBS publiceert maandelijks het aantal gasten in logiesaccommodaties (hotels, kampeerterreinen, groepsaccommodaties etc.). Het aantal gasten en overnachtingen in logiesaccommodaties is seizoensgebonden.

Het aantal gasten uit Nederland en het buitenland in Noord-Holland is tussen februari en maart 2020 sterk afgenomen. In Noord-Holland liep het aantal Nederlandse gasten terug van 347.000 naar 193.000 (- 44 %). Het aantal gasten uit het buitenland liep terug van 682.000 naar 292.000 (- 57 %).

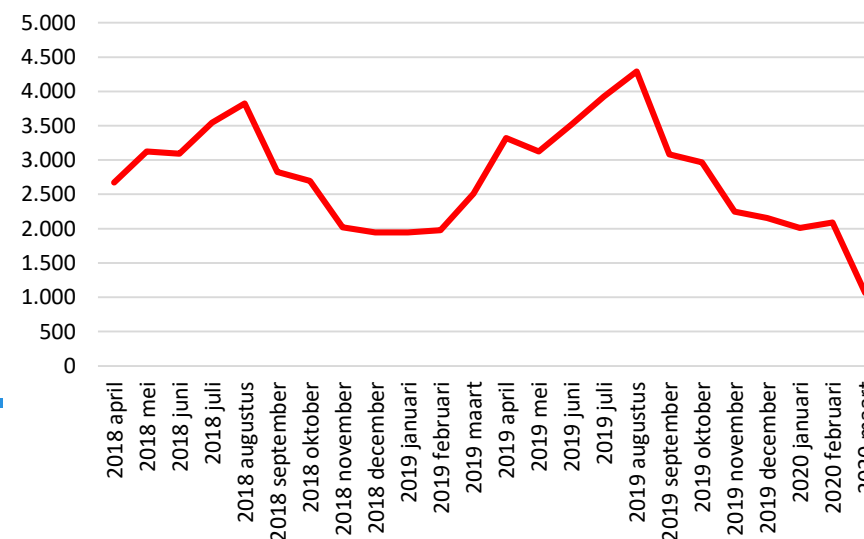
Het totaal aantal gasten in logiesaccommodaties is in Noord-Holland tussen februari 2020 en maart 2020 afgenomen met 53 procent. Landelijk is het aantal gasten iets minder afgenomen met 50 procent.

Het aantal nachten dat gasten verblijven in logiesaccommodaties is ook gedaald in Noord-Holland in maart 2020 met 58 procent t.o.v. maart 2019. Landelijk is het aantal overnachtingen afgenomen met 52 procent t.o.v. maart 2019.

Noord-Holland: aantal gasten in logiesaccommodaties (x1.000)

Noord-Holland: aantal nachten logiesaccommodaties (x1.000)

Uitkomsten monitor

Samenvattend

Belangrijkste ontwikkelingen tot en met 12 juni:

- Ongeveer 1/5 van de beroepsbevolking ontvangt inkomenssteun via de NOW-regeling
- Sterke daling consumentenvertrouwen en koopbereidheid
- Sterk negatieve toekomstverwachtingen voor de economie bij consumenten en bedrijfsleven. In mei is enig herstel opgetreden, vooral bij ondernemers
- Daling aantal nieuwe vacatures, vooral bij handel, horeca en in de zakelijke dienstverlening
- In Noord-Holland is de toename van WW-uitkeringen groter dan landelijk
- Toename WW-uitkeringen vooral bij schoonmaakbranche, uitzendbedrijven, detailhandel, cultuur en de horeca en catering
- Toename WW-uitkeringen vooral bij jongeren
- Bevolkingsdaling door meer sterfte en een lager buitenlands migratiesaldo
- Daling van verleende bouwvergunningen
- Daling vliegverkeer (vooral passagiers) en goederenoverslag
- Sterke daling aantal gasten en overnachtingen in logiesaccommodaties
- Op regionaal niveau is het eerste beeld dat de effecten relatief groot zijn in de regio's Groot-Amsterdam en Zaanstreek/Waterland